Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ netrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebery; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. sĕu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. sĕu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 81. — Anulŭ LII. Brașovŭ, Duminecă 9 (21) Aprilie 1889.

Din causa a sf. sĕrbători ale Pascilorŭ, diarulu nu va apăré până Mercurĭ séra.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentu la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șese lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șese lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 8 Aprilie v.

Serbătorile Pascilorŭ ne înfățișéză mărĕța icónă a desmorțirei pe pămentŭ, a învingerii spiritului dumnedeescŭ asupra materiei trândave și mórte, icóna căldurii binefăcĕtóre, care topesce frigulŭ, a luminei care covĕrșesce întunereculŭ nopții, a libertății care sdrobesce lanțurile robiei.

Înviere!

Ce putere fermecătóre are acestŭ cuvêntŭ! Câte speranțe nu deșteptă elŭ în pepturile nostre! Câtă tăriă nu dă elŭ credinței nóstre în viitorŭ.

De n'ar fi fostŭ acéstă credință nestrămutată, ce s'ar fi alesŭ de neamulŭ românescŭ, atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte? Mai că nu mai era adĭ urmă de elŭ pe pămentulŭ sĕu strămoșescŭ.

Credința tare în viitorulŭ nației nóstre ne-a mântuitŭ până acum și acéstă credință ne va mântui și de aci încolo de peire.

Numai pentru cei ce credŭ este înviere.

Cei ce n'au credință în puterea de viață a neamului lorŭ, în isbênda dreptății sale, suntŭ perduțĭ pentru elŭ. Pentru aceștia nu mai este înviere. Ei ducŭ o viață fără țintă, fără plăcere sufletéscă, fără speranțe și aspirațiunĭ nobile, carĭ sĕ-i împinteneze la fapte mărețe și nemuritóre.

Dér, harŭ Domnului, ștejarulŭ e încă verde și abia zărimŭ puținele uscăturĭ de pe elŭ. Credința poporului cătră limba și legea sa românéscă este și adĭ totŭ așa de tare și de puternică, cum era pe timpurile când strămoșii noștri se luptau cu hordele barbare, carĭ năvăleau în țéră.

Ca sĕ nu rătăcimŭ, sĕ nu ne clătinămŭ în credința nóstră cătră némulŭ românescŭ, ca sĕ nu ne înstrăinămŭ de elŭ, trebue sĕ ținemŭ dér cu poporulŭ, căcĭ cum dicea fericitulŭ Bărnuțŭ: „poporulŭ nu se abate dela calea firéscă, nicĭ nu'lŭ tragŭ străinii așa de ușorŭ în partea lorŭ, cum îi tragŭ pe unii din celelalte clase, carĭ urlă împreună cu lupii și sfâșiă pe poporŭ împreună cu ei."

De vomŭ ține toțĭ cu poporulŭ nu vomŭ ajunge nicĭodată în starea de plânsŭ a acelora, carĭ desnădăjduescŭ. Unindu-ne puterile nóstre cu ale lui și întărindu-ne mereu din isvorulŭ credinței lui nesecate în viitorulŭ némului românescŭ, vomŭ sta neclintițĭ în fața orĭ-cărei primejdii.

A ține cu poporulŭ nu însémnă numai a nutri pentru elŭ dorințe bune. Cu dorințe frumóse încă nu s'a fericitŭ nicĭ o națiă pe pămentu, ci numai faptele, carĭ caută sĕ împlinéscă dorințele cele bune potŭ sĕ redice neamurile. A ține cu poporulŭ însémnă dér a lucra și a osteni mereu pentru binele și fericirea lui, a nisui sĕ-lŭ scutimŭ și sĕ'lŭ apĕrămŭ în totŭ modulŭ de orĭ-ce rĕu și nedreptățire, a aduce jertfe pentru apĕrarea și cultivarea lui.

Și fiind-că poporulŭ nostru e românescŭ, ér credința lui asemenea românéscă, urméză că și faptele, ce le sĕvĕrșimŭ pentru elŭ sĕ fiă românescĭ, căcĭ altfelŭ nu-i potŭ aduce nicĭ unŭ folosŭ.

Fapte românescĭ însĕ nu vomŭ puté sĕvĕrși decâtŭ numai atuncĭ, decă vomŭ îmbrățișa cu tótă căldura inimei nóstre totŭ ce avemŭ românescŭ: legea, limba, datinele, cultura și cartea românéscă și decă vomŭ veghia ca sĕ nu se înstrăineze nicĭ o sfărmitură din acésta avuțiă națională, care alcătuesce puterea nóstră și basa viitorului nostru.

Cum vorŭ puté însĕ veghia asupra avuției nóstre naționale, aceia carĭ, când se apropiă dușmanii limbei și ai naționalității române se pituléză ca sĕ nu dea față cu ei, lăsândŭ poporulŭ fără apĕrătorĭ și conducĕtorĭ? Ce folosŭ vorŭ puté aduce poporului cei ce în modŭ lașŭ se retragŭ dela lupta pentru drepturile și dreptatea lui?

Unii ca aceștia au amăgitŭ numai poporulŭ cu vorbe frumóse, dér nu i-au fostŭ nicĭodată credincioșĭ, căcĭ celŭ credinciosŭ tocmai atuncĭ când e periculŭ se cunósce, cum se cunósce aurulŭ în focŭ.

Sĕ rĕmânemŭ dér credincioșĭ poporului în tóte împrejurările, în bine și în rĕu, când e cerіulŭ seninŭ orĭ când se rĕdică norĭ grei și vijeliă; sĕ ținemŭ cu poporulŭ toțĭ, ca sĕ putemŭ serba odată și noi învierea dreptății și a egalei îndreptățirĭ naționale!

Revista politică.

Din năuntru. Noua lege militară s'a sancționatŭ de Maiestatea Sa și s'a publicatŭ în foile oficiale din Viena și Budapesta. S'au și făcutŭ tóte pregătirile ca sĕ se pună în esecutare câtŭ mai curêndŭ acéstă lege.

Ca ecourĭ ale desbaterilorŭ din dieta ungurésca amintimŭ, că studenții dela academia montanistică din Șemnițŭ au demonstratŭ în contra deputatului acelui orașŭ Anton Pech, pentru că a votatŭ pentru legea militară. Ministrulŭ Szapary a ordonatŭ cea mai severă cercetare.

Unŭ altŭ ecou alŭ acestorŭ desbaterĭ suntŭ scenele petrecute în camera ungurésca pentru afacerea Rohonczy. Acéstŭ deputatŭ guvernamentalŭ impușcase într'unŭ studentŭ demonstrantŭ la 19 Martie chiar în localulŭ camerei. Din pricina acésta comisiunea de imunitate a camerei a propusŭ — ceea ce s'a și primitŭ — sĕ i-se suspende lui Rohonczy imunitatea de deputatŭ, pentru ca sĕ se pótă trata afacerea înaintea judecății. Cu acéstă ocasiune Rohonczy s'a aprinsŭ rĕu și deputațilorŭ din oposiția li-a adresatŭ vorbe grele, făcêndu-i rĕu crescuțĭ, mojicĭ ș. a. Deputatului Eötvös i-a imputatŭ, că pentru banĭ ia în apĕrare chiar și pe unŭ „agitatorŭ" ca Traianŭ Doda. Rohonczy dădŭ pe față gândurile celorŭ dela stăpânire spuindŭ, că nu s'a primitŭ în lege propunerea d'a se face esamenul de oficerŭ în limba ungurésca, fiindcă atuncĭ ar fi pretinsŭ și naționalitățile nemaghiare sĕ depună tinerilorŭ esamenuiŭ în limba lorŭ maternă. Arătă temerea ce trebue sĕ o aibă șoviniștii din pricină că cele 16 milióne de locuitorĭ nu suntŭ ungurĭ și decĭ în casurĭ de marĭ încurcăturĭ rĕsboinice se potŭ întêmpla neajunsurĭ. De aceea trebue, dise elŭ, sĕ câștige Ungurii mai întêiu inimile Nemaghiarilorŭ, așa, ca și Sêrbulŭ și Românulŭ sĕ se mărturiséscă cu mândriă ca cetățenĭ maghiarĭ.

Tóte bune, dér cum gândescŭ ei sĕ câștige de pildă inimile Românilorŭ: prin

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS".

VASILE MĂLINESCU,

fostulŭ pe urmă Agă alŭ Iașilorŭ.

„In lumea intențiunilorŭ au tóte, orĭ succesŭ, orĭ valóre."

Kant.

I.

Vasile, altminterea de toțĭ numitŭ *Vasilică Mălinescu*, era de origine bucovineanŭ, născutŭ la Valea-secă, lângă frontiera Cornuluncii, unde tatălŭ-sĕu Iordache (maică-sa Catinca, născută Bontâșŭ) era posesorŭ alŭ acelei moșii, de pe atuncĭ proprietate a mănăstirei Slatina din Moldova.

La anulŭ 1848, aflându-se și Vasilică Mălinescu între surghiuniții și emigrații Moldovenĭ, la Cernăuțĭ, făcuremŭ cunoscință de aprópe cu dênsulŭ, în decursulŭ căreia elŭ îmĭ povesti două episóde din vieța sa, care voiu sĕ le scriu aicea.

Inainte însĕ de a pune acele episóde pe hârtiă, amintescŭ că Mălinescu, de specialitate inginerŭ, era unŭ tênĕrŭ ca de 30 de anĭ, dér de o seriositate deosebită, de statură mijlocia, dér la trupŭ bine învĕlitŭ. Avea barbă blondă, plină și scurtă, și pĕrulŭ capului așișderea blondŭ, la frunte retezatŭ, de esemplu cum se rĕteză feciorii noștri dela sate. Sprîncenele lui, totŭ blonde, erau gróse și ochii întunecațĭ, ér căutătura lui, cum și întrega'i aparițiune erau mĕsurate și de o grandeță firéscă. Mălinescu sĕ fi rîsŭ când-va, eu mai că nu l'am vĕdutŭ rîdêndŭ, și când îmĭ povestea de luptele'i pe baricade la Parisŭ în revoluțiunea din Faurŭ, i-se suia sângele în față și devenia plinŭ de entusiasmŭ, ér când vorbea de episodele sale din Moldova ce le voiu scrie aicĭ, se făcea focŭ și urgiă, se plimba prin odaiă cu pașĭ rarĭ și apĕsațĭ, tăcêndŭ în pause, trăgea umbrósele'i sprîncene pe ochĭ ș'apoi mai strîngêndu'șĭ și buzele la unŭ locŭ, era aprópe teribilŭ la vedere și'țĭ impunea cugetarea, că ar sĕmĕna a frate cu — regele Olimpului..... când acela se afla la pragulŭ furiei...

Așa îmĭ părea Vasilică Mălinescu. Și acum sĕ viu la episodulŭ primŭ:

......Așișĭ curênd după suirea lui Mihalache Sturdza pe scaunulŭ domnescŭ alŭ Moldovei, dise Mălinescu, își arătă elŭ, Sturdza, lăcomia sa materială și apucăturile'șĭ despotice și arbitrare. Poporulŭ, tratatŭ până la M. Sturdza, timpŭ de mai bine de unŭ secolŭ, ca vita, prin urmare deprinsŭ totŭ numai cu rĕulŭ și cu schingiuirile, elŭ, bietulŭ, numai suspina, dér tăcea și răbda. Ciocoii cei mai mulțĭ, dedațĭ și ei cu apĕsărĭ și jupiturĭ în josŭ și cu tărîrĭ și lingușirĭ ticălóse în susŭ, tăceau și ei, însĕ din cause contrare de cele, din care tăcea poporulŭ; tăceau și'șĭ mânau trebile lorŭ înainte."

Așa merse cam până pela anulŭ 1839, când apoi se aflară unele suflete în țéră care'șĭ diceau cu o morală inverșunare și indignațiune: "Cum, și acestŭ vodă pămêntênŭ e ca litfele din Fanarŭ, care țineau țéra nóstră ca'n arendă și făceau jafŭ și batjocură de ea?!"

„Intre acele suflete nobile și patriotice era și *Rișcanu* (numele'i din botezŭ mi-a scăpatŭ din memoriă) unŭ boerŭ inteligentŭ și cu duchŭ, Românŭ și patriotŭ cu trupŭ și sufletŭ, carele avea moșia sa aprópe de Hușĭ. Cunoscêndu'mĭ decĭ acestŭ bărbatŭ demnŭ inima și cugetările mele în privința țĕrii și a némului nostru comunŭ, mĕ inițiă în cugetările sale și deveniremŭ tovarășĭ de una și aceeșĭ ideiă, de-o-camdată numai platonică, spre a trece apoi la faptă, după câștigarea adecă de adepțĭ potrivițĭ pentru acea a nóstră ideiă, care era de-a alunga cu orĭ și ce chipŭ pe despotulŭ nesățiosŭ și tiranŭ de pe scaunulŭ domnescŭ alŭ Moldovei și a'lŭ înlocui prin altulŭ umanŭ, patrioticŭ și dreptŭ, de care îi era de supremă trebuință bietei și secularei martire, Moldovei.

Se'nțelege, că atâtŭ Rișcanu câtŭ și eu ne puserămŭ pe lucru și începurămŭ mai ântâiu a *pipăi* printre compatrioții noștri tinerĭ și bĕtrânĭ, pe carĭ îi presupunemŭ că'sŭ nemulțămițĭ cu amara și ticălósa stare de lucrurĭ în țéră, și se constatămŭ treptișŭ, *de arŭ fi* sĕ ne destăinuimŭ ideia și scopulŭ nostru și decă da, *cui* sĕ o destăinuimŭ dintre unii și alții din cunoscuții noștri, căcĭ demoralisarea caracterelorŭ și spiritelorŭ în sferele așa numitei inteligințe sĕu stării mai bune în Moldova devenise, cum disei mai susŭ, forte obștéscă și adêncŭ înrădĕcinată; corupțiunea și fărădelegile de tótă mâna erau dreptŭ unica maximă de predilecțiune pe tronulŭ și împrejurulŭ tronului Moldovei și'șĭ rĕspândiseră

prigonirĭ şi asuprirĭ? prin încălcarea drepturilorŭ lorŭ de limbă şi de naţionalitate? Decă aşa au de gândŭ să facă şi de aci înainte, ca şi până acum, atuncĭ fiă sigurĭ, că inimile Românilorŭ nu şi-le vorŭ câştiga nicĭodată!

Din desbaterile ţinute în camera magnaţilorŭ asupra legii militare amintimŭ vorbirea contelui Pista Keglevich, care dise că nu e o ideiă norocită, şi nicĭ nu se póte realisa primirea limbei maghiare ca limbă de esamene, căcĭ atuncĭ Românii şi Serbii, carĭ nu sciu nemţesce, fiindŭ siliţĭ să răspundă unguresce, vorŭ simţi că Maghiarii s'au apĕratŭ contra limbii germane, der dela dênşii pretindŭ să înveţe ungueresce, ceea ce e şi mai greu. In acestŭ casŭ în armata austriacă fiindŭ scutiţĭ de limba ungurescă şi lăsaţĭ să depună esamenulŭ în limba lorŭ maternă, Românii şi Sêrbii nu vorŭ mai pretinde simpatiă pentru idea de statŭ maghiarŭ.

Episcopulŭ Teutsch alŭ Sasilorŭ a vorbitŭ dorindŭ şi votândŭ pentru o armată câtŭ de tare *contra popórelorŭ răsăritului*. Archiepiscopulŭ şi Metropolitulŭ Miron Romanul dise, că în trecutŭ a putută să se îndrepte paza monarchiei spre Orientŭ, dér adĭ nu se póte gândi numai la Orientŭ, căcĭ primejdia de acolo uşorŭ se póte abate, dér doresce ca armata monarchiei să fiă aşa de tare, încâtŭ să pótă sta faţă cu orĭ-ce duşmanŭ şi *eventualŭ chiar şi faţă cu imperiulŭ germanŭ.*

Din afară. Foile francese aduseseră scirea, că *Ţarulŭ Alexandru alŭ Rusiei* va visita esposiţia din Parisŭ. „Neue freie Presse“ dice, că n'are să fiă nimicŭ din acéstă visită. Cu tóte acestea s'au făcutŭ marĭ opintirĭ, anume din partea Prinţului de Wales, să induplece pe Ţarulŭ a merge la Parisŭ, dér n'au isbutitŭ. In schimbŭ însĕ va visita alŭ doilea fiu alŭ Ţarului, marele principe George, cu o escadră însemnată rusă, Copenhaga şi Londra, apoi va merge la Brest şi Havre, şi dela Havre va călĕtori cu mare suită la esposiţia din Parisŭ. Deşi nu merge Ţarulŭ, totuşĭ nu se póte nega însemnătatea politică a visitei fiului Ţarului.

Procesulŭ politicŭ pornitŭ în contra *generalului Boulanger* ia întindere mare. Se dice că se vorŭ aresta vr'o 60 de boulangişti, între carĭ şi deputaţĭ. Câţiva aderenţĭ fruntaşĭ de-aĭ lui Boulanger s'au dusŭ la Bruxela, ca să ţină o întrunire spre a chibsui ce să facă partidului naţionalŭ boulangistŭ. A fostŭ ascultatŭ ca martorŭ timpŭ de trei ore şi generalulŭ Saussier, căruia preşedintele comisiunei de investigare a tribunalului de statŭ i-a arătatŭ lista acelorŭ oficerĭ, despre carĭ se crede, că suntŭ gata a primi propunerile lui Boulanger. Autorulŭ listei, comandantulŭ unui batalionŭ de infanteriă din Parisŭ, a fostŭ aspru pedepsitŭ pe cale disciplinară. Foile boulangiste işĭ esprimă temerea, că esposiţiunea ar pute să fiă zădărnicită. „Radical“ atacă guvernulŭ belgianŭ, findcă sufere, ca să se conspire pe teritoriulŭ belgianŭ în contra republicei francéze. Boulanger, precum amŭ mai spusŭ, e acusatŭ că vrea să rĕstórne republica şi să facă monarchiă.

Mai în fiă-care lună vine din *Rusia* câte o *scire militară* surprindĕtóre. Se iau mereu grabnice mĕsurĭ de mobilisare şi de a face armata destoinică de luptă. S'a publicatŭ acum unŭ ordinŭ de di, prin care se dispune ca dela 1 Maiu a. c. cele cincĭ brigade de vênătorĭ, care numai dĕunădile au fostŭ sporite dela 25 la 50 batalióne, să priméscă şi totŭ atâtea parcurĭ de artileriă volantă. Aceste parcurĭ urméză trupelorŭ cu carĕ încărcate cu glonţe de puşcă şi de revolverŭ şi cu granate, şrapnele şi cartece pentru tunurĭ. Aceste parcurĭ probabilŭ, că vor ave să provadă a muniţiune de tunurĭ şi bateriile călăreţe ale acelorŭ corpurĭ de cavaleriă, cu care au să opereze în comunŭ vênătorii. Cele cincĭ brigade de vênătorĭ suntŭ aşedate, ca şi cele mai multe divisii de cavaleriă, de-alungulŭ graniţelorŭ austro-ungare şi germane, şi suntŭ destinate a se folosi ca antegardă a grosului armatei orĭ pentru acţiunĭ repedĭ şi surprindĕtóre, urmândŭ iute maselorŭ de cavaleriă ce ar trece graniţa şi ocupândŭ punctele de valóre strategică şi tactică. Cum vedemŭ, mobilisarea armetei rusescĭ se face încetŭ, dér sigurŭ.

Pera Todorovicĭ provócă în fóia sa „Male Novine“, ce apare în Belgradŭ, pe *Regele Milanŭ*, ca în timpŭ de o lună să declare, décă elŭ, Regele, la audienţa de des ărţire s'a esprimatŭ, orĭ nu, faţă cu mai multe persóne destinse din partida progresistă, că elŭ, Todorovicĭ, pe lângă Garaşanin e celŭ mai stricatŭ şi mai rĕu omŭ alŭ Serbiei. Decă n'a disŭ acésta, atuncĭ să declare de clevetitorĭ pe cei carĭ au împrăştiatŭ asemenea sgomote, ér décă a disŭ, atuncĭ Todorovicĭ îşĭ esprimă părerea de rĕu, că Regele Milanŭ ilŭ numesce stricatŭ şi rĕu, pe elŭ, căruia are a'i mulţămi, că adĭ e încă în viéţă (Milan) şi că póte visita neatinsŭ sfântulŭ mormêntŭ alŭ Orientului, deşi numai ca exrege alŭ Serbiei. Dealtmintrelea Todorovicĭ vré să se rĕfuiască cu Milan Obrenovicĭ III înaintea Serbiei şi a întregei lumĭ, spre a arăta, ce este fiecare dintre ei amêndoi şi cine datoréză celuilaltŭ. Articululŭ acesta, care a făcutŭ sensaţiă, a fostŭ confiscatŭ de poliţiă, dér judecătoria a anulatŭ confiscarea. Cu tóte astea guvernulŭ a ordonatŭ urmărirea lui Todorovicĭ pentru necinstire a unuĭ membru a casei regale.

Fortificaţiile României.

„Agenţia română“ află din parte autorisată, că cele 15 milióne de lei ce le-a votatŭ camera română în sĕptĕmâna acésta pentru fortificaţiile României, se vorŭ folosi esclusivŭ pentru continuarea şi grăbirea lucrărilorŭ de fortificare întreprinse de mai mulţĭ anĭ împrejurulŭ Bucurescilorŭ şi la linia Focşanĭ-Galaţĭ. Despre alte lucrărĭ nu e vorbă. Proiectulŭ de creditŭ votatŭ hotărăsce anume, că se vorŭ continua fortificaţiile Bucurescilorŭ, Nămolósei, Focşanilorŭ şi Galaţilorŭ, şi decĭ guvernulŭ e hotărîtŭ să se ţină de proiectŭ.

SCIRILE DILEI.

Christosŭ a inviatŭ! Cu acéstă creştinéscă salutare întêmpinămŭ şi de astădată pe toţĭ Românii cu inima la locŭ. Fiă, ca în curêndŭ să putemŭ dice: *Adevĕrulŭ şi dreptatea au înviatŭ!*

***

Pascĭ albe. „A cădutŭ Crăciunu în diua de Pascĭ“, este o dicĕtóre vechiă, pe care o audimŭ din când în când dela câte-unŭ Românaşŭ bunŭ de glume. De astă-dată însĕ gluma s'a făcutŭ de totŭ seriósă. Cine privesce la delurile de prin prejurulŭ oraşului nostru, în adevĕrŭ mai curêndŭ stă să credă, că suntemŭ în ajunulŭ Crăciunului, decâtŭ în Sâmbăta Pascilorŭ. Delurile şi coperişele caselorŭ suntŭ pline de zăpadă, şi cine şĭ-a făcutŭ de sĕrbătorĭ haine mai subţirĭ, póte să le pună deocamdată la o parte şi să'şĭ ia palt nulŭ şi căciula, căcĭ altfelŭ simte cum se cade *(seu cum nu se cade)* décă nu gerulŭ, dér celŭ puţinŭ „frigulŭ Pascilorŭ“. Şĭ-a făcutŭ şi vremea de capŭ!

***

Archiducele Carolŭ Ludovicŭ, împreună cu soţia sa va face pe la începutulŭ lui Maiu, precum spune o telegramă din Iaşĭ către „N. Fr. Presse“, o visită de 14 dile părechei regale române.

***

Fondu pentru preoţii invalidĭ gr. or. In şedinţa sinodului protopresbiteralŭ gr. or. alŭ tractului Sălişteĭ, ţinută în 20 Martie a. c., s'a desbătutŭ propunerea părintelui Ioachimŭ Munteanu de a se înfiinţa o reuniune preoţéscă pentru întréga archidiecesa gr. or. în scopulŭ formărei unui fondŭ de pensiune pentru preoţĭ, cerêndŭ totodată a ruga pe Prea V. Consistorŭ archidiecesanŭ, ca să ia mĕsurile necesare pentru a se pute desbate acéstă cestiune în proxima sesiune a Sinodului archidiecesanŭ. Susŭ disulŭ sinodŭ protopresbiteralŭ primi unanimŭ acéstă salutară propunere însărcinândŭ cu esecutarea ei pe d-lŭ protopresbiterŭ respectivŭ, ca preşedinte alŭ sinodului. Sperămŭ multŭ, că clerulŭ gr. or. românŭ, înţelegêndŭ marea însemnătate a acestei cestiunĭ, se va însufleţi pentru ea şi va face totŭ posibilulŭ pentru a-o duce la îndeplinire câtŭ mai curêndŭ.

***

Recrutarea se va face după legea cea nouă militară, dela 10 Maiu până la 20 Iunie a. c. La recrutare vorŭ fi chemaţĭ cei născuţĭ în 1868, 1867, şi 1866. Se lucréză cu mare grabă pentru a se face pregătirile de lipsă pentru recrutare până la 10 Maiu. Numĕrulŭ comisiunilorŭ de recrutare se vorŭ înmulţi.

***

Fondulŭ preoţilorŭ invalidĭ. Dintr'unŭ circularŭ alŭ ordinariatului metropolitanŭ din Blaşiu aflămŭ, că starea fondului preoţilorŭ invalidĭ şi preoteselorŭ vĕduve din archidiecesa Blaşului era cu finea anului trecutŭ de 98,492 fl. 74 cr. v. a. Acesta este fondulŭ celŭ vechiu, pentru a căruia sporire contribue preoţii câte 1 fl. în fiă-carea anŭ. Scimŭ apoi, că totŭ pentru preoţii invalidĭ din acéstă archidiecesă e menită şi noua fundaţiune de 5000 fl. a Escelenţei Sale D-lui Metropolitŭ Dr. Vancea, care fundaţiune după hotărîrile luate la îndemnulŭ Escelenţei Sale de preoţii diferitelorŭ protopopiate în scurtŭ timpŭ are să se sporéscă fórte multŭ prin contribuirile benevole ce le vorŭ face preoţii în fiă-care anŭ.

***

Louis Ulbach, scriitorŭ francezŭ, care a visitatŭ acum doi anĭ România şi a fostŭ la castelulŭ Peleşŭ óspele Reginei României, a încetatŭ din viéţă.

***

Demonstraţiile din Pesta costă 12,000 fl. afară de lefurile funcţionarilorŭ poliţiei. Se scie, că poliţia a trebuitŭ să stea mobilisată sĕptĕmânĭ întregĭ şi drepţŭ rĕsplată ministerulŭ de interne le dă din fondulŭ de disposiţiă suma de mai susŭ. Fiindŭ însĕ că abia se vine de omŭ 3—4 fl., aşa că poliţiştii nu'şĭ potŭ acoperi decâtŭ o pré mică parte din cheltuielile avute, au hotărîtŭ să nu priméscă banii.

***

Disparutŭ. O telegramă din Viena anunţă, că acolo se vorbesce multŭ despre dispariţiunea unui tînĕrŭ românŭ numitŭ Ionŭ Rusĕnescu din Craiova, care studia la şcóla agricolă din Mödling. Să bănuesce că s'a sinucisŭ.

Moştenitorulŭ tronului românŭ.

Cetimŭ în „Democraţia:

Spontaneitatea cu care numeróse adrese-telegrame, acoperite de semnăturile unui fórte mare numĕrŭ de cetăţenĭ, au salutatŭ marele actŭ alŭ consolidă-

---

afurisitele lorŭ imitărĭ până şi'n cele mai depărtate unghiurĭ ale ţĕrii şi prin tóte păturile societăţii, aşa că în întreprinderĭ ca ale nóstre, a Rişcanului adecă cu mine, nu puteĭ fi sigurŭ nicĭ de amicŭ, altminterea probatŭ, ba nicĭ chiar de frate, că nu te-a vinde.

Ce privesce pipăirea şi sondarea printre ómenĭ, altminterea potriviţĭ de treba nóstră, mie aceia sondare mĭ-era în óreşĭ-care mĕsură uşurată şi adecă prin acea împrejurare, că tatălŭ meu se afla în slujbă şi încă destulŭ de aprópe de Vodă; prin urmare, eu audiamŭ în casă vorbindu-se multe de tóte între care şi numindu-se boerĭ şi alţĭ bărbaţĭ carĭ erau orĭ contrarĭ personalĭ ai luĭ Sturdza, orĭ malcontenţĭ obştestĭ faţă de mişeliile „părinteştei oblădiurĭ“.

In sfêrşitŭ ajunseserămŭ, eu şi Rişcanu, la aşa dicêndŭ prima etapă fapcică, la primii adecă dece-doisprece lipaşĭ ce'i câştigarămŭ la idea şi scopurile nóstre, pe carĭ îi ţinemŭ în societatea mai bună a Moldovei, atâtŭ moralminte, câtŭ şi materialminte de bunŭ şi sigurŭ. Dómne-ajută şi cărora apoi dându-le Rişcanu misiunea, ce nĭ-o luarămŭ noi ambii la începutŭ, şi trimiţendu'i prin ţĕră, pe unde ei vorŭ socoti, că s'ar potrivi de mersŭ cu prospectŭ de succesŭ pentru causa nóstră, noi, Rişcanu şi eu, ne duserămŭ, elŭ mai 'nainte, ĕră eu, ca să nu dămŭ ansă la prepusurĭ, cu doue dile mai târdiu, la moşia sa de lângă Huşĭ, spre a chibzui şi lucra acolo în retragere şi siguranţă planulŭ nostru ulteriorŭ.

Era acum patru anĭ, într'o sêră, când şedemŭ noi acolo la ţĕră, ambii plecaţĭ pe o masă, pe care între douĕ luminĭ era întinsă carta Moldovei şi lângă dênsa epistole, hârtii şi uneltele de desemnatŭ şi mĕsuratŭ planurĭ; mai incolo, de partea mea, amêndouĕ pistólele mele cu stiletulŭ; ĕră de ceea parte lângă Rişcanu, pistólele şi stiletulŭ lui. Lucramŭ la proiectulŭ planului nostru de operaţiune, ca sĕ'lŭ avemŭ de gata în casulŭ eventualŭ de a ne realisa scopurile nóstre, ce ajunseseră deja la unŭ stadiu cam destulŭ de promiţĕtorŭ.

Băetulŭ de casă ne anunţă pe unŭ străinŭ, ce ar fi adusŭ „coconului“ unŭ răvaşŭ. Rişcanu eşi singurŭ afară şi în curênd se întorse cu streinulŭ după sine, carele rĕmase lângă uşă. Rişcanu veni spre masă cu o epistolă în mânĭ, o desfăcu şi cetind'o, vĕdui că faţa i-se inveselesce...

„Acesta ar fi cu buche“, dise elŭ şi-mĭ dete epistola se o cetescŭ şi eu. Era într'adevĕrŭ „cu buche“ epistola; era venită dela unŭ amicŭ alŭ nostru de lângă Bârladŭ şi comunica Rişcanului că pe-acolo stau lucrurile bine, că nu numai pe cutare şi cutare i-a câştigatŭ pentru ideia nóstră, ĕră că pentru „Lütich“ (adecă pentru arme de acolo) ar fi căpătatŭ deja 120 de galbinĭ.

Pe când cetiamŭ eu epistola, Rişcanu scrise ceva iute, sigilă, dete espresului — era unŭ logofĕtŭ de ai amicului nostru — ilŭ cinsti cu unŭ bacşişŭ şi'i dise, că póte sĕ mâie aice, însĕ mai bine ar fi sĕ se'ntórcă acum nóptea, ca sĕ nu'lŭ vadă nimenĭ prin părţile acestea. Espresulŭ eşi, ĕră noi vorbindŭ ceva despre cele comunicate de amiculŭ nostru, ne apucarămŭ de lucrulŭ nostru mai departe.

De-odată însĕ se deschise uşa cu repediciune şi vătafulŭ de curte strigă cu glasŭ năduşitŭ: „Cocóne, baionete'n ogradă!“

Rişcanu atuncia apucă iute de pe masă pliculŭ cu hârtiile şi corespondinţele sale, suflă în luminĭ şi'lŭ audiĭ numai din uşa opusă cu cea a întrărei dicêndŭ apăsatŭ: „Proiectulŭ şi'n pomĕtŭ după mine!“... Luai pistólele mele şi ce mai putui de pe masă, şi trecui prin odăile bine cunoscute, găsii apoi o uşe deschisă ce ducea în grădină şi pomĕtŭ.

Rişcanu o lăsase anume după sine aşa —şi ajungêndŭ la portiţa pomĕtului, încătrău sĕ o fi luatŭ Rişcanu, nu sciamŭ nicĭ nu'lŭ audiamŭ şi nicĭ nu'lŭ vedeamŭ nicăirea, căcĭ era întunerecŭ ca'n cornŭ, norĭ grei şi groşĭ învĕliau orisonulŭ. Cu ochii şi cu urechile încordate în tóte părţile păşiamŭ tupilatŭ printre pomĭ în spre fundulŭ pomĕtului — dĕră ĕtă, că şi aicĭ, dincolo de gardŭ, sclipesce ceva a — baionete! Mĕ'ndoiescŭ după unŭ pomŭ bĕtrânŭ şi audŭ pe cineva dândŭ ordine aspre, sĕ iee bine sémă sĕ nu scape nime din pomĕtŭ, „şi de s'a întêmpla totuşĭ“ — continuă glasulŭ dătătorŭ de ordine — „ca cineva sĕ trécă gardulŭ şi sĕ scape printre voi, sĕ daţĭ semnŭ şi eu viu şi facŭ ce sciu

rei Dinastiei Augustului nostru Suveranŭ prin regularea definitivă a succesiunei la Tronŭ, a pĕtrunsŭ de recunoscință inima Regelui.

Aceste manifestărī din partea țĕrei, care i-a încredințatŭ destinele ei, suntŭ multŭ scumpe M. Sale. Ele suntŭ o garanțiă nouă pentru viitorulŭ României. Increderea reciprocă între poporŭ și Rege va face tăria patriei.

Cu deosebire simțitorī la aceste dovedī de unŭ simpaticŭ devotamentŭ, care pune în evidență, odată mai multŭ lealitatea, înțelepciunea poporului românŭ și virtuțile sale civice, carī suntŭ la înălțimea vitejiei sale rĕsboinice, Majestățile lorŭ Regele și Regina au însărcinatŭ pe d. ministru președinte alŭ consiliului sĕ esprime tuturorŭ, din parte-le, mulțămirile cele mai vii.

In ședința de Sâmbătă a senatului românŭ s'a datŭ cetire rĕspunsului olografŭ, ce l'a trimisŭ principele Ferdinand, moștenitorulŭ tronului României, în urma înscrierei sale între membrii Senatului. Acestŭ rĕspunsŭ scrisŭ în românesce de chiar moștenitorulu tronului este următorulŭ:

Domnule președinte! Am primitŭ cu o viă satisfacțiune scrisórea domniei vóstre, prin care m'ațī încunosciințatŭ, că Senatulŭ românŭ, în ședința dela 14 Martie curentŭ, m'a înscrisŭ, conformŭ art. 76 alŭ constituțiunei, ca moștenitorŭ presumtivŭ alŭ corónei în lista membrilorŭ acestui înaltŭ corpŭ.

Imī facŭ o plăcută datoriă a rĕspunde la comunicarea d-vóstră, că iau actŭ cu o viă mulțămire de hotărîrea luată de acéstă adunare, la ale căreia lucrărī voiu fi fericitŭ de a lua parte.

In curĕndŭ mĕ voiu reîntórce în România și astfelŭ voiu ave ocasiunea de a vĕ esprima personalŭ, atâtŭ d-vóstrĕ, d-le președinte, câtŭ și tuturorŭ d-lorŭ senatorī, colegii mei, recunoscința și bucuria, de care sunt cuprinsŭ pentru acestŭ actŭ, a cărui amintire va fi pururea scumpă inimei mele și care totŭodată îmī impune obligațiunī atâtŭ de marī către țeră, către regele, scumpulŭ meu unchiu, și către regina, carī mi-au datŭ totdeuna dovedī de adevĕrată afecțiune, și pe care nu voiu înceta a o privi și a o iubi ca o mamă.

In așteptarea dilei fericite de a mĕ găsi în mijloculŭ domniilorŭ vóstre, fițī bine convinsŭ d-le, președinte, că tóte actele mele vorŭ fi bine însuflețite de cea mai adêncă iubire către Patriă, pe care mĕ voiu sili a-o servi din tóte puterile mele, luândŭ dreptŭ călĕudă pilda marilorŭ sĕi Domnī din trecutŭ, inspirându-mĕ de frumósele amintirī ce au lăsatŭ, și avĕndŭ neîncetatŭ sub ochī nobilele exemple ale regelui Carolŭ I și ale reginei Elisabeta. Astfelŭ sperŭ a corĕspunde încrederei și așteptărilorŭ poporului românŭ.

Hotărîrea Senatului 'mī-a fostŭ cu atâtŭ mai plăcută, că a fostŭ luată în diua aniversărei proclamărei Regatului, care încoronéză independența țĕrei datorită sângelui generosŭ alŭ acestei vestite armate, în rêndurile căreia sunt mândru de a mĕ prenumĕra.

Vĕ rogŭ, domnule președinte, sĕ primițī pentru d-vóstră și pentru toțī membrii Senatului, de o dată cu căldurósele mele mulțămirī, și espresiunea sentimentelorŭ mele de înaltă stimă.

Ferdinand.
Principe alŭ României
Moștenitorŭ presumtivŭ alŭ Coronei
Cannes 27 Martie 1889.

Academia română. Inspecția militară. Urărī Regelui și Reginei României.

„Monitorulŭ oficialŭ" din Bucuresci comunică:

Vinerī, 31 Martie, la óra 1 după amédŭ, MM. LL. Regele și Regina, însoțițī de suite, au mersŭ la palatulŭ universității spre a asista la ședința Academiei Române.

La sosire, Majestățile Lorŭ au fostŭ întêmpinate de d. M. Kogălniceanu, președintele Academiei, care oferì grațiósei nóstre suverane unŭ fórte frumosŭ buchetŭ de florī, de d-nii I. Negruzzi, V. Urechiă, P. Aurelianŭ, vicepreședințī, de d. D. Sturdza, secretarŭ-generalŭ, și de mai mulțī domnī membri.

Maiestățile Lorŭ intrară în sala ședințelorŭ, unde fură salutate cu mare căldură de unŭ numerosŭ publicŭ, între care se aflau mulțī studențī universitarī; apoi, după ce suveranii au luatŭ locŭ, Regele printr'o mică alocuțiune declara ședința deschisă, exprimândŭ totŭ-odată bucuria ce resimte a revede pe d-nii membri ai Academiei, carī cu neobosită stăruință continuă la însemnatele lucrărī începute, ce au și datŭ róde, de carī națiunea română póte fi mândră.

Regele dete apoi succesivŭ cuvêntulŭ d-lorŭ G. Barițiu, Gr. Cobălcescu, A. Odoboscu, Gr. Ștefănescu și Gr. G. Tocilescu, carī rostiră cuvêntările înscrise la ordinea dilei.

Maiestățile Lorŭ ascultară cu viu interesŭ studiile sciințifice asupra materiilorŭ din programulŭ acestei dile, și felicitară pe d-nii membri pentru modulŭ cum au fostŭ espuse interesautele d-lorŭ cuvêntărī.

La órele 4 și jumĕtate, Regele declara ședința închisă și în urmă Maiestățile Lorŭ mai convorbiră câtva timpŭ cu d-nii membri presințī și alte persóne cu obicīnuita lorŭ afabilitate, ér la órele 5 se întórseră la palatŭ.

*

Sâmbătă, 1 Aprilie, la órele 10 diminéța, M. S. Regele însoțitŭ de adjutantulŭ de serviciu, a mersŭ la casarma Malmaison spre a inspecta regimentulŭ 1 roșiorī.

La sosire Regele fù întêmpinatŭ de d. generalŭ de divisiă Cernatŭ, comandantulŭ corpului II. de armată, de d. generalŭ adjutantŭ Crețénu, inspectorŭ-generalŭ alŭ cavaleriei, d. colonelŭ Kirițescu, comandantulŭ brigadei II de cavaleriă, de d. colonelŭ Carpŭ, șefulŭ statului-majorŭ alŭ ccrpului II de armată, de d. colonelŭ Budișteanu, comaudantulŭ pieței, și de d. colonelŭ Grădișteanu, comandantulŭ regimentului.

Maiestatea Sa, după ce trecù pe dinaintea frontului recruțilorŭ acestui regimentŭ, aședațī pe josŭ în liniă de bătaiă, primì defilarea lorŭ, după care se îndreptà spre menajŭ, unde asistà la diferite reprise (lecții de călăriă) de soldațī vechī, de remonțī (cai) și reprisă a tuturorŭ oficerilorŭ inferiorī ai regimentului, comandată de d. maiorŭ Zosima.

Apoi se presintă Maiestății Sale la mână toțī remonții acestui regimentŭ și o parte din regimentulŭ 2 roșiorī ce se afla aci în subsistență.

După terminarea inspecției, regele adunà întregulŭ corpŭ oficerescŭ alŭ acestui regimentŭ, căruia arătà aprețiările sale asupra diferitelorŭ mișcărī executate și binevoì a exprima înalta sa satisfacțiune d-lui comandantŭ alŭ regimentului, precum și d-lorŭ oficerī pentru buna stare și gradulŭ de instrucțiune ce a constatatŭ la acéstă inspecțiă, ér la órele 11 și jumĕtate se întórse la Palatŭ.

*

In aceeașī di fiindŭ ajunulŭ Duminecei Floriilorŭ, elevii scólei primare și normale a societății pentru învĕțătura poporului românŭ, avêndŭ în capŭ pe d. directorŭ C. I. Șonțu, s'au presentatŭ, la órele 9 și jumĕtate dimineța, spre a aduce urărī Augușstilorŭ Suveranī cu prilejulŭ acestei dile.

Maiestățile Lorŭ, binevoindŭ a se coborî în sala de așteptare, au fostŭ primite de elevī cu imnulŭ naționalŭ și cu alte cântărī întonate de dênșii în corŭ.

Din ordinulŭ Maiestățilorŭ Lorŭ se oferì apoi elevilorŭ o colațiune (ceva de mâncare.)

Regele și regina, după ce mulțumiră d-lui directorŭ și celorlalțī profesorī de felicitările ce li s'au făcutŭ, își luară diua bună întovărășițī de uralele adêncŭ simțite ale școlarilorŭ.

Posta Redacțiunii.

D-lui L. M. în Făgărașŭ. Nu e supusă la nicī o taxă, precum ni-s'a împărtășitŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Neoplanta, 20 Aprilie. Fișpapanulŭ Parceticī a muritŭ adī diminéță la 2 óre în urma unui atacŭ de dambla la inimă.

Parisŭ, 20 Aprilie. Tribunalulŭ de statŭ a luatŭ erī interogatoriulŭ ambasadorului din Madridŭ asupra relațiunilorŭ sale cu Boulanger în timpulŭ șederii sale în Tunis, ér adī a fostŭ interogatŭ generalulŭ Ferron, urmașulŭ lui Boulanger ca ministru de rĕsboiu, asupra procesului Caffarel și a fondurilorŭ secrete ale ministerului de rĕsboiu.

Bruxela, 20 Aprilie. Guvernulŭ francesŭ n'a făcutŭ nicī o cerere formală în privința espulsării lui Boulanger.

Madridŭ, 20 Aprilie. O petardă mare umplută cu prafŭ a esplodatŭ la altarulŭ principalŭ alŭ catedralei din Valencia. In biserica, care era îndesată de lume, s'a produsŭ înfricoșată panică. Altarulŭ principalŭ a fostŭ distrusŭ. Suntŭ și câțīva rănițī.

Bucuresci, 20 Aprilie. Hitrovo, ministrulŭ plenipotențiarŭ rusŭ, declară, că guvernulŭ actualŭ numai după intrarea lui Blaremberg și a lui Mârzescu în ministerŭ se va bucura de simpatia deplină a Rusiei.

Bucuresci, 20 Aprilie. Clubulŭ constituționalŭ întemeiatŭ de Carp numĕră până acuma 68 deputațī. Carp a fostŭ alesŭ președintele clubului. Junimiștii iau de aci încolo numele de „Constituționalī".

Bacsföldvar, 20 Aprilie. Stăvilarulŭ inelarŭ de susŭ, de josŭ și bănățénŭ alŭ Tisei a fostŭ ruptŭ de valurile cele marī. Pagubele suntŭ fórte marī.

EDUCAȚIUNE.

Cum trebue sĕ fie crescerea,

ce părinții o dau copiilorŭ, pentru ca scóla sĕ-și ajungă mai cu înlesnire înaltulŭ ei scopŭ.

Motto: Copiiī bunī suntu bucuria părinților, temelia școlei și fala și nădejdea îndreptățită a némului lorŭ.

(Urmare.)

De voițī sĕ Vĕ îndrăgéscă copiiī voștri și din iubirea, ce o au către Voi, sĕ fiă dispușī a face orī-ce, numai ca sĕ Vĕ împlinéscă dorința Vóstră, atuncī căutațī *sĕ fițī câtŭ se póte de desŭ cu ei*, căcī numai astfelŭ Vi-se vorŭ da felurite prilejurī a'i povățui spre bine.

Cea mai plăcută petrecere a Vóstră sĕ fiă *petrecerea cu copiiī Voștri și în mijloculŭ copiilorŭ Voștri.*

---

eu". Ultimele cuvinte le pronunța mășcatŭ și apăsatŭ șī-apoi audii tropotŭ de calŭ, depărtându-se pe lângă gardŭ spre ograda casei. Mĕ mai tupilezŭ spre altă parte a pomĕtului, déră și aice-sŭ dincolo de gardŭ baionete.

Ce sĕ facŭ? Gândindu-mĕ la Rîșcanu cu hârtiile și corespondințele nóstre, mĕ năpădiră sudorī recī de grijă, de o parte pentru acele hârtii și corespondințe, eră de altă parte pentru Rîșcanu, carele era óre cum „Guilom Tell" alŭ nostru. A cugeta multŭ, nu era când, că audīamŭ glasulŭ „călarelui" împărțindŭ ordine, din care pricepemŭ, că încă *nime* nu-i scăpatŭ din curte sĕu de lângă ea; prin urmare, că Rîșcanu e încă în năuntrulŭ cercului de încunjurŭ.

Imī luai decī inimă și cu unŭ gândŭ la Dumnedeu disei în glasŭ tare către cei cu baionete: „Da pe cine căutațī?".. Nu mi-se rĕspunse nimica, ci audii numai pe órecine vorbindŭ încetŭ. Rĕspunde-ți-mī pe cine căutațī", repeții, „că eu sunt omŭ bunŭ și vĕ voiu spune ce voiu sci".

Atuncea audii că se apropie tropote de calŭ:

„Cine-i acolo, cine vorbesce?!" strigă călarele.

„Eu," rĕspunseiu, „și întrebŭ că pe cine căutațī?"

„Pe cine? Pe acela, care de géba se ascunde; ascundă-se măcar și în fundulŭ pămêntului" — aicī striga călarele tare și cu bisuință—„pe Rîșcanu!"

„Așa?" disei eu și imitândŭ glasulŭ Rîșcanului continuai: „Apoi decă îlŭ căutațī pe dênsulŭ, poftimŭ, iată-mĕ-sŭ aicī și mĕ supunŭ, decă avețī poruncă a mĕ prinde pe mine și a mĕ ridica; déră mĕ supunŭ sub o condițiune."

„Ce?" ripostă călarele. „Condițiune? Și care?

„Nu mare", rĕspunsei eu, „sĕ nu punețī mâna pe mine, că eu voiu merge de bună voiă, încătrău mĕ vețī duce, dér mâna pe mine, acesta o repetŭ, sĕ nu punețī".

„Bine!", dise călarele, „Ieșī încóce și sĕ fiă și așa, cum doresci, măcar că n'așŭ ave sĕ întru încă în tratamente și tocmele cu d-ta". „Pe cuvêntulŭ de onóre domnule?" mai întrebai eu.

„Hm, multă cutezare," audii dicêndŭ călarele și încheindŭ după o pausă, cu aerŭ de superioritate adause: „Pe cuvêntulŭ de onóre! Déră una țī-o spunŭ și eu: sĕ nu te pue pĕcatulŭ sĕ vreī sĕ fugī, că din patrudecī de glónțe, dóră unulŭ va nimerì"

Mĕ urcai acum pe gardulŭ acoperitŭ cu paie și sării josŭ într'unŭ semicercŭ de soldațī.

„Marș'nainte!" strigà atuncea călarele. Semicerculŭ se încheià în cercŭ deplinŭ și eu în mijloculŭ lui pornii pe lângă gardŭ spre drumulŭ satului. Călarele cu sabia scósă ne urma.

Ne scoborîrămŭ în satŭ și fie că din pricină că era cam târdiu și ómenii dormeu deja, orī că, simțindŭ bieții, că vinŭ cătane, se spăriară și acum se tăinuiau, nu vedei nicī n'audīai ființă omenéscă, nicī măcar pe străjerii de nópte, ci numai dela tótă casa se audīa lătratulŭ cânilorŭ.

Eu cu unŭ pistolŭ în drépta și cu altulŭ în stânga, eră stiletulŭ și ce apucasemŭ în pripă de pe masă, într'o tașcă ce o avém pe mine arcișŭ, pășīamŭ între soldații carī mĕ înconjurau și fiindŭ drumulŭ ângustŭ, mĕ încungiurau cam pe aprópe. Eram cufundatŭ în gândurī diferite, despre o parte adecă mângăiatŭ și mulțămitŭ, că'lŭ ținémŭ pe Rîșcanŭ scăpatŭ, éră despre alta, nu pré veselŭ, cugetândŭ, că ce óre va fi cu mine?...

Cu tóte acestea la spatele mele audīamŭ cam următorulŭ dialogŭ și adecă, între celŭ călare și între cineva ce'i rĕspundea în chipŭ de inferiorŭ.

„Venițī?"

„La poruncă, d-le căpitanŭ!"

„Ei, și ce-i?"

„N'amŭ datŭ de nimenī!"

„Da căutat'ațī bine și cu deamĕruntulŭ prin totŭ loculŭ, cum v'am poruncitŭ?"

„Da, d-le căpitanŭ! Căutat'amŭ prin tóte odăile și'n podŭ, și'n pivniță, și'n cămările lăturașe, și prin șurī, grajdurī, apoi umblarămŭ cu fênariulŭ și prin pomĕtŭ de-alungulŭ și de-a curmezișulŭ, dér nime și nicăirea!"

„Destulŭ!"

Parcă gâcīmŭ, că era vorba de au mai găsitŭ și ridicatŭ pe cineva atară de Rîșcanŭ și aice parcă nu putémŭ gândi de cineva altulŭ, decâtŭ de —

Feriţi-Vĕ însĕ atuncĭ cu deosebire, ca de focŭ, de orĭ-ce cuvinte nepotrivite, de orĭ-ce cuvinte indecente, prin carĭ s'ar pute vătĕma simţulŭ inimei lorŭ şi carĭ ar pute fi pentru sufletulŭ lorŭ o otravă omorîtóre.

E unŭ obiceiu rĕu, ce nu se póte biciui din destulŭ, ce'lŭ au mulţĭ părinţĭ, de vorbescŭ de faţă cu copiiĭ lorŭ astfelŭ de cuvinte, credêndŭ că ei nu suntŭ luătorĭ aminte.

N'ar crede cineva, cu ce băgare de semă suntŭ copiiĭ la totŭ, ce se petrece în jurulŭ lorŭ.

Adeseorĭ se parŭ, că nu ascultă de felŭ, şi ei sciu totuşĭ totŭ, ce s'a vorbitŭ în casă.

Atâtŭ de simţitorŭ e sufletulŭ copilului.

Ei suntŭ numai urechĭ, chiar şi când se parŭ că suntŭ adânciţĭ în jucăriele lorŭ.

De multe orĭ unŭ singurŭ cuvêntŭ a fostŭ de ajunsŭ, pentru ca sĕ-şĭ otrăvéscă copilulŭ cu elŭ sufletulŭ sĕu.

Feriţi-Vĕ mai departe a defăima pe alţii, când vorŭ fi copiiĭ Voştri cu Voi în casă.

Suntŭ ómenĭ, carĭ nu potŭ încăpé de alţii; carĭ simtŭ plăcere a-şĭ bate jocŭ de alţii, a le căuta cu lumina câte o slăbiciune, câte o chichiţă, pentru ca apoi cu poftă sĕ o pótă istorisi altora. Inaintea lorŭ cutare este unŭ beţivŭ, cutare unŭ sfârnarŭ şi pipergiu, cutare unŭ perde veră, cutare unŭ hoţŭ şi înşelătorŭ; în sfârşitŭ care cum le vine în minte, îi găsesce îndată câte unŭ nume de batjocură. Şi cu plăcere istorisescŭ ei totŭ ce sciu, şi totŭ, ce nu sciu, despre alţii, căutândŭ în totŭ chipulŭ sĕ facă hazŭ cu vorbele lorŭ batjocuritóre. Dér nicĭ nu le trece prin minte rĕulŭ ce'lŭ facŭ prin acéstă copiilorŭ lorŭ, carĭ suntŭ de faţă, ascultândŭ vorbele lorŭ cu poftă, credêndŭ, că toţĭ ómenii suntŭ nisce mişei, şi că afară de ei, de tatălŭ şi de mama lorŭ, nu mai suntŭ alţĭ ómenĭ inţelepţĭ şi cu bune purtărĭ în lume. Şi astfelŭ ei privescŭ cu dispreţŭ la toţĭ ómenii şi'şĭ însuşescŭ cu timpulŭ o privire batjocurósă, şi se facŭ nisce închipuiţĭ, nisce rĕutăcioşĭ, lipsiţĭ de totŭ simţulŭ bunŭ creştinescŭ.

Vorbiţĭ de toţĭ bine, sĕu, décă nu puteţĭ sĕ o faceţĭ totdéuna acésta, mai bine tăceţĭ şi începeţĭ altă vorbă, când suntŭ copii voştri de faţă.

Arătaţĭ copiilorŭ voştri din contră, că toţĭ ómenii suntŭ între olaltă fraţĭ şi că toţĭ suntŭ datorĭ a se iubi şi a se ajuta unii pe alţii, ca fraţii cei bunĭ şi adevĕraţĭ, cu unŭ sfatŭ bunŭ, cu învĕţătură bună, deschiḑêndu'şĭ chiar punga, unde e de lipsă, pentru a alina durerile şi suferinţele altora.

Asta este vorbă adevĕrată şi adevĕrată învĕţătură şi faptă creştinéscă.

De nu veţĭ face astfelŭ, dragii mei, nu veţĭ fi adevĕraţĭ părinţĭ, nu veţĭ fi adevĕraţĭ fii ai lui Dumneḑeu şi adevĕraţĭ creştinĭ, şi de v'aţĭ duce în tóte ḑilele la biserică, şi de V'aţĭ închina la tóte icónele, şi de aţĭ face crucĭ câtŭ de multe, şi de aţĭ duce prinóse câtŭ de multe şi câtŭ de bogate la altarŭ.

Tóte câte le-aţĭ face în biserică, în chipulŭ arătatŭ, pentru mântuirea sufletului Vostru, fără iubire şi fără adevĕrate fapte de iubire, Vĕ vorŭ fi Vouĕ numai spre osîndă.

Lăsaţĭ vorbele de batjocură şi de hulire babelorŭ rĕutăcióse, învechite în astfelŭ de apucăturĭ pĕcătóse.

Er Vouĕ sĕ Vĕ fie pĕcatŭ de Dumneḑeu şi ruşine de ómenĭ a Vĕ risipi timpulŭ celŭ scumpŭ cu vorbe rĕutăcióse, carĭ Vouĕ nu Vĕ aducŭ nicĭ unŭ folosŭ, şi copiilorŭ Voştri le suntŭ spre cea mai înfricoşată stricăciune sufletéscă.

Decâtŭ sĕ purtaţĭ pe limba Vóstră batjocurĭ şi clevetirĭ nevrednice de fiinţa Vóstră creştinéscă, mai bine V'aţĭ gândi, cum sĕ faceţĭ, cum sĕ deregeţĭ, pentru ca copiiĭ Vostri sĕ fiă în adevĕrŭ odórele Vóstre cele mai scumpe.

Aveţĭ Voi destule prilejurĭ, ca sĕ o faceţĭ acésta, numai sĕ Vĕ fie aminte.

Nu Vĕ cerŭ cine scie ce sciinţe înalte.

Mintea Vóstră, luminată de firescĭ gândirĭ, Vĕ póte arăta, cum sĕ o faceţĭ acésta cu uşurinţă.

Feriţi-Vĕ de totŭ ce póte face pe copiiĭ Voştri deşerţĭ.

Nu-i încărcaţĭ cu laude deşarte, nu Vĕ produceţĭ cu ei; nu arătaţĭ că vĕ face plăcere sĕ Vi-i laude streinii în fiinţa lorŭ de faţă pentru cine scie ce talente. Nu faceţĭ acésta, că Vĕ veţĭ strica copiiĭ, îi veţĭ face închipuiţĭ.

Nu Vĕ lăudaţĭ mai departe cu averile Vóstre în fiinţa lorŭ de faţă, cum facŭ atâţĭ parveniţĭ neghiobĭ.

Feriţi-Vĕ de acestŭ obiceiu mojicescŭ, care a ruinatŭ pe atâtea familii de ale nóstre.

Pentru unŭ gustŭ ordinarŭ de a Vĕ închipui în mintea Vóstră zăpăcită mai multŭ de câtŭ sunteţĭ vrednicĭ, voi sădiţĭ prin cuvintele Vóstre nechibzuite sĕminţa aturisită în sufletulŭ nevinovaţilorŭ Voştri copii. Şi fapta Vóstră sacrilegă, fiţĭ sigurĭ, se va rĕsbuna înfricoşatŭ asupra capului vostru şi asupra fiilorŭ fiilorŭ voştri.

Copiiĭ Voştri Vĕ vorŭ amărî ḑilele vóstre prin purtarea lorŭ pĕcătósă, pe care Voi înşi-vĕ o-aţĭ prilejuitŭ prin cuvintele Vóstre nesocotite.

Veţĭ plânge şi Voi, cum plângea odată moşŭ Mărtinŭ, care'şĭ blăstĕma ceasulŭ nascerei din pricina copiilorŭ sĕi rĕu nărăviţĭ.

„Pentru ce sĕ învĕţŭ“, ḑicea odată Călinŭ, fiiulŭ sĕu celŭ mai mare. „Dór' n'am sĕ mĕ facŭ popă. Inveţe feciorii de popă şi de dascălŭ“.

„N'am lipsă de carte,“ ḑicea frate-sĕu Mateiu. „Am eu cu ce sĕ trăescŭ. Tata n'a mai învĕţatŭ atâta carte şi e destulŭ de bogatŭ: are bani destui, are vite destule. Astea tóte ni-le lasă nouĕ.“

Deră tatălŭ lorŭ a muritŭ; turmele s'au prăpăditŭ; banii sau risipitŭ şi Călinŭ şi frare-sĕu Mateiu rĕmaseră cu degetulŭ, goli ca napulŭ. Astăḑĭ ei suntŭ slugile acelora, la carĭ odinióră se uitau peste umĕrŭ.

(Va urma.)

ECONOMIĂ.

Stêrpirea buruienelorŭ.

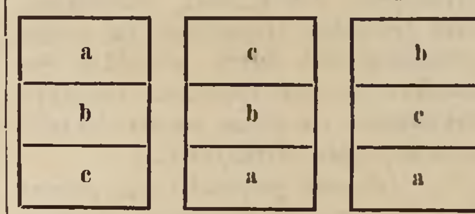
(Urmare din Nro. 75 alu „Gaz. Trans“.)

Décă lăsămŭ în ogorŭ unŭ pămêntŭ copleşitŭ cu totulŭ de buruiene, şi care are o arătură de 18 centimetri de adêncă, cu scopulŭ ca sĕ-lŭ curăţimŭ de buruiene, atuncĭ purcedemŭ în modulŭ următoru: După-ce amŭ culesŭ bucatele de pe elŭ, lucrămŭ miriştea în modulŭ arătatŭ arându-o numai puţinŭ afundŭ, ér tómna târdiu adêncŭ; în primăvéra următóre grăpămŭ pămêntulŭ în stare jilavă sĕu aprópe udă. După-ce au rĕsăritŭ buruienele bine şi o parte din ele au începutŭ a şi înflorì, arămŭ pămêntulŭ la o adêncime de 12 centimetri, apoi ilŭ grăpămŭ şi fiindŭ vremea secetósă îlŭ şi tăvălăgimŭ. Buruienele ce se ivescŭ acum, décă suntŭ destulŭ de marĭ, le putemŭ nimicì cu grapa cu feră late sĕu cu estirpatorulŭ, sĕu după împrejurărĭ putemŭ ara pămêntulŭ din nou.

Décă vremea a fostŭ priinciósă adecă umedă, prin lucrarea nóstră amŭ mijlocitŭ ca sĕ pótă încolţì şi rĕsărì tóte sĕmênţele de buruiene, care se aflau în arătură, aducêndu-le pe tóte în pătura potrivită pentru de a pute încolţì, adecă în cei 6 centimetri de-asupra ai arăturei.

Prin arătura ce amŭ făcut'o după secerişulŭ bucatelorŭ, amŭ adusŭ sĕmênţele buruienelorŭ în pătura **a** (fig 1) a arăturei; buruienele rĕsărite le-amŭ nimicitŭ apoi prin arătura făcută tómna târdiu; cu prilejulŭ acesta pătura **a** de de-asupra a ajunsŭ dedesubtŭ şi de-asupra a ajunsŭ acum pătura **c** fig. 2.; primăvéra, după ce au rĕsăritŭ buruienele, pătura **c**, pe care amŭ curăţit'o de buruiene, ajunge de-asupra păturei **a**, ér pătura **b** fig 3. vine de-asupra, ca s'o curăţimŭ şi pe ea de buruiene.

Fig. 1. Fig. 2. Fig. 3.

Décă nu putemŭ ara pămênturile tómna după secerişŭ de douĕ-orĭ, ci numai o singură dată, atuncĭ arătura de tómnă avemŭ s'o facemŭ numai puţinŭ adêncă fiind-că décă nu urméză o érnă aspră, buruienele, care le-amŭ îngropatŭ sub arătură, nu pierŭ şi nu se nimicescŭ; décă arămŭ tómna numai odată şi atuncĭ adêncŭ, preste érnă buruienele se îngălbenescŭ numai şi ajungêndŭ apoi în primăvéra érăşĭ la suprafaţă, crescŭ mai departe. Arândŭ pămênturile tómna numai o singură dată, primăvéra înainte de tóte avemŭ sĕ le grăpămŭ, ér după ce au înverditŭ bine le arămŭ la o adêncime de 12 centimetri, le grăpămŭ şi în casŭ de lipsă le şi tăvălăgimŭ. Apoi aşteptămŭ până ce rĕsarŭ bine tóte buruienele şi acum arămŭ la adêncimea recerută de 18 centimetri, grăpămŭ şi în casŭ de lipsă şi tăvălăgimŭ.

Dér sĕ ne însemnămŭ bine, că pămênturile lăsate în ogorŭ le grăpămŭ şi le tăvălăgimŭ numai atuncĭ, décă suntŭ de totŭ buruienóse şi voimŭ sĕ-le curăţimŭ de buruiene câtŭ se póte de iute; în alte casurĭ pămênturile lăsate în ogorŭ nu este iertatŭ a le grăpa şi tăvălăgì, pentru-că décă rĕmâne pămêntulŭ în brazde, aerulŭ póte străbate mai uşorŭ în elŭ şi ilŭ înbunĕtăţesce, ér de altă parte scimŭ, că bulgării au înrîurire fórte binefăcĕtóre asupra sĕmĕnăturilorŭ de érnă, fiind-că le scutesce contra frigului; din pricina acésta pămênturile din ogorŭ sĕ le arămŭ

---

mine. Comandantulŭ escortei mele, carele, sciam acuma că-i căpitanŭ, după ce dise aceluia, cu care vorbĭa, „destulŭ,“ îi mai dise ceva în taină, aşa, că eu nu putui audi, der aflai îndată ce'i va fi disŭ, că numai mĕ vĕdui cuprinsŭ de douĕ braţe puternice pe dindĕrĕtŭ şi cercatŭ de a fi datŭ la pămêntŭ.

Eu atuncea şi îndreptai pistolulŭ peste umĕrulŭ meu, unde'i simţĭamŭ capulŭ celui ce mĕ îmbrăţişase, şi la foculŭ pistolului ce'i dĕdei, rĕspunse unŭ „vailĭo!“ şi o cădĕtură la pămêntŭ...

„Domnule căpitanŭ,“ strigai atuncea, „da acesta nĭ-a fostŭ cuvêntulŭ de onóre?“

„Pe elŭ, mĕi, cu toţii!“ strigà căpitanulŭ la soldaţĭ.

„Cine va pune mâna pe mine,“ strigai şi eu la rêndulŭ meu, „pe acela'lŭ culcŭ colo, unde -i culcatŭ cela!“

Soldaţii din faţa mea, carĭ făcuseră unŭ pasŭ spre mine, se opriră, îndreptândŭ baionetele în contra mea, ca spre apĕrare, însĕ la unŭ alŭ doilea strigătŭ din gura comandantului: „Pe elŭ, mămăligarilorŭ!“ mĕ apucară dindĕrĕtŭ de nou şi acum mai multe mânĭ, de grumadĭ şi de braţe, până şi de picióre, şi mĕ doborîră la pămêntŭ, unde apoi ţinêndu-mĕ apăsatŭ, îmĭ scóseră stiletulŭ şi pistólele din mânĭ, mĕ legară cotŭ la cotŭ şi încă aşa de strînsŭ, că'mĭ părea că mi-se frângŭ óseele.

Venì apoi căpitanulŭ, coborîtŭ de pe calŭ, la mine şi sub cele mai crâncene şi mai urîte sudălmĭ şi înjurăturĭ, între care „hoţŭ de rebelionŭ şi câne de buntagiu, ce eşti tu!“ nu erau cele mai rele, îngenunchià la capulŭ meu şi luându'mĭ şuviţe de pĕrŭ una după alta în mâna sa, le smâncea din capŭ cu forţă. O nespusă durere simţĭamŭ, când o claiă de soldaţĭ pe mine, ér alţii câte doi trei mĕ ţineu de mânĭ şi totŭ câte atâţĭa de picĭóre, oficerulŭ îmĭ smulgea pare-mĭ-se, cu carne cu totŭ, pĕrulŭ din capŭ şi după-aceea şi din barbă... Sub capŭ simţĭamŭ udélă de sânge şi pe grumadu'mĭ aşişderea sângele ce se pornĭa cu tăriă după smâncitele smocurĭ de pĕrŭ. Mĕ înţepeniră apoi în susŭ, îmĭ traseră taşca pest capŭ şi sub sudălmĭ şi înjurăturĭ înoite mĕ'nbrînciră înainte.

Eu, atâtŭ de rĕu chinuitŭ şi maltratatŭ, abĭa puteamŭ păşi; durerile cumplite, ce le simţĭamŭ în capŭ, nu sciu cum parcă mĕ ameţiră — mi-se trase ca unŭ vĕlŭ negru peste ochĭ şi'n sfêrşitŭ — perdui consciinţa . . . . .

. . . .

Mĕ treḑii, la câtă vreme va fi fostŭ, nu sciu, înaintea unei case marĭ cu cerdacŭ dinainte'i. Mai multe persóne, cum se părea, din societatea mai bună, stau pe cerdacŭ cu unŭ militarŭ superiorŭ în frunte, ér nisce slujbaşĭ ţineu lanterne aprinse în mânĭ. Nu eram capabilŭ a gândì, dér pe urmă aflai, că comandantulŭ escortei mele trimisese unŭ soldatŭ înainte, sĕ facă la Huşĭ de scire, că a prinsŭ pe Rîşcanŭ şi că chiar îlŭ aduce.

Toţĭ îşĭ aţîntiră ochii la mine şi se păreu ca intrigaţĭ. Militarulŭ superiorŭ se coborî din cerdacŭ, venì în prejmĕtulŭ meu, se uità la mine, apoi strigà, nu sciu, ca mĕniosŭ, orĭ ca spăriatŭ, orĭ şi una şi alta.

„Căpitane, da pe cine mi-l'ai adusŭ?“

„Pe Rîşcanu, domnule colonelŭ,“ rĕspunse căpitanulŭ.

Pe cerdacŭ se auḑi unŭ murmurŭ şi cuvinte, unele de îndoială, altele aşişĭ negătóre.

„Ce ţĭ-e căpitane, ai nebunitŭ? D'apoi ăsta-i Rîşcanu? Omule, ce-ai făcutŭ? După cine te-am trimisŭ şi pe cine mĭ-ai adusŭ?!“ dise colonelulŭ şi se'ntórse apoi către cerdacŭ şi de-acolo dearêndulŭ se audĭa: „Ăsta nu-i Rîşcanu“!...

O pausă penibilă urmà acuma: toţĭ steteră cuprinşĭ de o zăpăcélă profundă, uitându-se ba unulŭ la altulŭ, ba la colonelulŭ de totŭ escitatŭ, ba la mine, ba la căpitanulŭ, care sta mutŭ şi înlemnitŭ. . . . Colonelulŭ se mai apropià apoi de mine, mi-se uità de aprópe în faţă, dede iute unŭ pasŭ îndĕrĕtŭ, îşĭ fixà ochii asupra căpitanului şi arătândŭ cu mâna spre faţa mea, strigà cu mâniă şi cu spaimă potenţată:

„Neferule, da asta ce-i?“

Cu voce ca neîndrăsneţă rĕspunse căpitanulŭ:

„A împuşcatŭ unŭ soldatŭ din escortă.“

O nouă pausă de spaimă şi nedumerire....

„Cine eştĭ d-ta?“ mĕ'ntrebà atuncea colonelulŭ cu voce tremurătóre. „Şi cum vii adusŭ într'acestŭ feliu?“

Sĕ fi şi pututŭ rĕspunde, gândindŭ

numai și dela o arătură până la ceealaltă sĕ rĕmână în brazde; décă se întêmplă cumva, că pămêntulŭ s'a aratŭ de totŭ bulgărosŭ, ilŭ putemŭ grăpa puținŭ ca sĕ spargemŭ bulgării cei marĭ.

Buruienele le mai putemŭ stêrpi și în altŭ modŭ și anume, décă sĕmĕnămŭ pămênturile cu bucate de sapă: cu cartofi (picioci), napĭ, sfecle etc; dér și aicĭ trebue sĕ avemŭ totdéuna în vedere, ca sĕ facemŭ sĕ se ivéscă și sĕ rĕsară buruienele într'unŭ timpŭ când le putemŭ nimici prin prășire séu săpatŭ. De aceea este greșitŭ a nu tăvălăgi pe timpŭ secetosŭ pămênturile în care s'au pusŭ cartofi numai din causă că urmândŭ vreme ploiósă, se ivescŭ fórte multe buruiene. Scopulŭ nostru este tocmai acesta, ca sĕ se ivéscă câtŭ de multe buruiene, fiind-că atuncĭ ni-se dă prilejulŭ de a-le pute stêrpi; décă buruienele nu încolțescŭ și nu rĕsarŭ, sĕmênța lorŭ rĕmâne în pămêntŭ și în anulŭ viitorŭ buruienele se ivescŭ cu dróia între cereale.

Bucatele de sapă, încâtŭ este numai cu putință sĕ nu le lucrămŭ nicĭ-odată pe vreme umedă, ploiósă, fiind-că se ivescŭ după acésta érăși fórte multe buruiene și pămêntulŭ, în locŭ de a se face mai puhavŭ se îndésă și se bătătoresce, și împrejurarea acésta pentru bucatele de sapă este stricăciósă, fiind-că nu se potŭ desvolta cum se cade.

Mai înainte de acésta, pe când nu se ivise și nu era încă cunoscută bóla cartofilorŭ (ea s'a ivitŭ mai întâiu în anulŭ 1845), crumpeniștele (pămênturile cu cartofi) rĕmâneau verdĭ până tómna târdiu la culesulŭ cartofilorŭ și curpenii cartofilorŭ umbreau așa de bine pămêntulŭ, încâtŭ buruienele nu puteau cresce pe sub ei.

Dér de când a începutŭ a ataca curpenii cartofilorŭ (mai cu sémă când se află în flóre) unŭ felŭ de burete parasitŭ, adecă unŭ burete, care cresce pe alte plante și se nutresce din suculŭ lorŭ, curpenii se uscă, și pe crumpeniște se ivescŭ o mulțime de buruiene, a căror sĕmênță se cóce și se scutură pe locurĭ. Prin acésta pămênturile se părăginéză și se umplu de buruiene, de aceea este de lipsă, ca sĕ nimicimŭ și sĕ stricămŭ buruienele, ce se ivescŭ pe pămênturile cu cartofi, după-ce s'au uscatŭ curpenii, cu mașina de săpatŭ séu cu prășitórea încă înainte de a li-se cóce sĕmênța.

Ceva despre pomăritŭ.

(Urmare.)

Altuirea pomilorŭ.

Am audĭtŭ pe unii ómenĭ de ai noștri dicêndŭ, că pomulŭ cutare și cutare e feliu (soiu) bunŭ, decĭ nu trebue altuitŭ, că scie din ce pómă bună a pusŭ sêmburele din care a eșitŭ acelŭ pomŭ. Dér acésta e o părere greșită. Pomulŭ, orĭ din ce sĕmênță bună ar fi, nu mai produce póme așa bune ca acelea, din care a eșitŭ, de nu se va altui. Natura ilŭ sĕlbătăcesce. Apoi nimicŭ nu perdemŭ nicĭ în timpŭ altuindu-lŭ, că mlădița altuită, décă o punemŭ bine și décă trunchiulŭ pădurețului are rădĕcinĭ bune și e deplinŭ sănĕtosŭ, cresce în anulŭ dintêiu atâta, câtŭ amŭ tăiatŭ din pădurețŭ altuindu-lŭ. Afară de aceea, suntŭ mai multe modurĭ de altuire, după cum îndată vomŭ vedé, decĭ nu totdéuna suntemŭ necesitațĭ a tăia totŭ trunchiulŭ pădurețului. Décă dóră ne pare rĕu a-lŭ tăia, fiind-că este prea frumosŭ și sănĕtosŭ, atuncĭ ne alegemŭ unŭ modŭ de altuire prin care trunchiulŭ rĕmâne. La totŭ casulŭ trebue sĕ altuimŭ pomii, cu deosebire merii, perii, cireșii și vișinii.

Modurile de altuire cele mai bune suntŭ 4: *în crepătură, prin copulare, în mugurŭ* și sub *cójă*.

Prin copulare altuimŭ pomișorii cei subțirei carĭ nu suntŭ mai groșĭ decâtŭ degetulŭ celŭ micŭ. Lucrulŭ este fórte simplu, numai sĕ avemŭ la îndemână — pe lângă pomișorulŭ ce voimŭ a-lŭ altui — crénga nobilă ce voimŭ a-o pune, unŭ cuțitŭ bine ascuțitŭ, sdrénță de legatŭ și céră séu alifiă de pomŭ. Crenguța de altuitŭ o luămŭ din pomulŭ ale căruia póme ne convinŭ și voimŭ ale avé. O tăiemŭ în Faurŭ orĭ Mărțișorŭ și o păstrămŭ în celariu în năsipŭ până pe timpulŭ altuirei, care la noi este cam luna lui Aprilie, pentru altuirile prin copulare și în crepătură, și luna lui Maiu pentru altuirea în cójă. La acestea trei feliurĭ de altuirĭ suntŭ crenguțele nobile de o formă, tóte numai câtŭ au crescutŭ în véra trecută și le luămŭ de pe partea de rĕsăritŭ orĭ miédă-di a pomului. Așa déră avemŭ pădurețulŭ și crenguța nobilă. Mai avemŭ lipsă de cuțitŭ micŭ de buzunarŭ, orĭ cosorŭ, mai bunŭ este însĕ cuțitulŭ, cu deosebire așa numitele *tax*, căcĭ suntŭ tarĭ, tăietóre și ușóre. Avêndŭ și cuțitulŭ, căutămŭ de-a îndemână sdrențe carĭ suntŭ mai bune din pânzurĭ vechĭ, pentru pomii subțirĭ mai subțirele, ér pentru cei groșĭ potŭ fi și mai grosciore. Alifia ni-o facemŭ în mai multe modurĭ; eu folosescŭ una tare simplă, compusă din sĕu, céră de stupĭ, rĕșină și terpentinŭ. Amestecătura acésta se face așa: punemŭ céră de stupĭ într'o cratiță (tigaiă) ce este aședată pe cărbunĭ ce ardŭ fără pară; după-ce céra e topită punemŭ totŭ pe atâta rĕșină négră sĕ se topéscă în céră, după-ce și acésta e bine topită, punemŭ terpetinŭ grosŭ tocmai atâta, câtă céră amŭ fostŭ pusŭ, și în urmă décă și terpetinulŭ e topitŭ, punemŭ puținŭ sĕu. După-ce s'au topitŭ tóte bine, amestecătura aceea fierbinte o turnămŭ într'unŭ blidŭ cu apă rece, unde se sleiesce numai decâtŭ ca o turtă, și alifia e gata. Ca sĕ putemŭ însĕ umbla bine cu ea, ne ungemŭ mânile cu unsóre, adunămŭ alifia din blidŭ în mânĭ și-o frămêntămŭ, ca sĕ iésă apa ce ar fi întratŭ prin bejicuțe sleindu-se, apoi o facemŭ totŭ rudițe (rudurĭ micĭ ca degetulŭ de gróse și lungĭ de câte o palmă) și rudițele acelea de céră le înfășurămŭ în hârtiă. Astfelŭ preparată, alifia e fórte acomodată și de purtatŭ, și când avemŭ trebuință de ea, rupemŭ câte o lécă, o muiemŭ între degete și o întindemŭ după cum cere trebuința. — Alifiă de acésta e bine sĕ întindemŭ și pe pânză subțire (sdrențe vechĭ) îndată ce am scos'o din apă, care lucru se face cu ajutorulŭ unui cuțitŭ încăldĭtŭ; pânza acésta cerată apoi ni-este folositóre cu deosebire la altuirea prin copulare.

Mai suntŭ și felurite alifii fluide pentru pomĭ, care se folosescŭ la altuirĭ, din carĭ cea mai nouă mi-se pare următórea, ce o aflămŭ într'o fóie nemțéscă: Luămŭ colophonium séu așa numita rășină venețiană și o topimŭ într'o cratiță. După ce s'a topitŭ bine o luămŭ de pe focŭ și totŭ turnămŭ câte o lécă de spirtŭ și amestecămŭ în cratiță, și ér turnămŭ și ér amestecămŭ până amŭ pusŭ de 4 orĭ atâta spirtŭ pe câtŭ colofonŭ puseserămŭ. Atuncĭ mai amestecămŭ o lécă și alifia e gata. — De câte-orĭ voimŭ a folosi acéstă alifiă — pare-mi-se totdéuna trebue sĕ o încăldimŭ o lécă.

Mai suntŭ apoi și alte soiurĭ de alifiă, dér eu, cum am mai disŭ, folosescŭ alifia cea solidă, ba la pomĭ marĭ, groșĭ, și numai puținŭ lutŭ frămêntatŭ bine și legatŭ cu o cârpă, căcĭ nu alifia face ca pomulŭ sĕ se prindă orĭ nu, ea este numai unŭ mijlocŭ de scutire în potriva umedelei dinafară și o pedecă ca sĕ nu se scurgă suculŭ pomului care chiar pe timpulŭ altuirei, orĭ după aceea, este în circulațiă mare.

Avemŭ dér totŭ ce ne trebuesce pentru altuire, avemŭ pădurețiĭ, crengile nobile, cuțitulŭ bine ascuțitŭ și alifia cu petecele de pânză orĭ sdrențe. Sĕ altuimŭ dér! Pomișorii tinerĭ și subțirĭ toțĭ-i copulămŭ. Tăiemŭ adecă pădurețulŭ costișŭ din o tăietură, la unŭ latŭ de mână deasupra rădĕcinilorŭ, totŭ așa tăiemŭ curmedișŭ și capĕtulŭ din josŭ (celŭ mai grosŭ) alŭ crenguței nobile, cercămŭ ca tăietura crenguței nobile sĕ astupe cu desĕvêrșire pe ceea a pădurețului, câtŭ punêndu-le la olaltă se apară ca de acolo crescută. Atuncĭ le potrivimŭ bine, ca cu deosebire cója sĕ fiă la cójă, décă nu peste totŭ, baremĭ de o parte, tăiemŭ o petea (pantlică) de pânză cerată, cu care legămŭ crénga nobilă de pădurețŭ și astupămŭ cu ea tăietura de nicĭ se cunósce și altoiulŭ e gata.

Crenguța nobilă însĕ nu o lăsămŭ mai lungă decâtŭ celŭ multŭ cu 3 mugurĭ, eu de regulă o lasŭ numai cu doi mugurĭ orĭ la ce felŭ de altuire, și fiece pomŭ ilŭ altuescŭ câtŭ se póte mai josŭ, chiar lângă pămêntŭ, décă cere trebuința; așa m'au învĕțatŭ profesorii mei și așa am aflatŭ că-i mai bine, afară de unele casurĭ, carĭ le vomŭ vedé îndată.

Altuirea în crepătură se face totŭ pe timpulŭ copulatului. Acésta e și mai ușóră. Tăiemŭ pădurețulŭ cu firestreulŭ, netedimŭ tăietura cu cuțitulŭ și crepămŭ pădurețulŭ dreptŭ pe mijlocŭ, ba de e cam grosuțŭ, ilŭ crepămŭ crucișŭ în patru. Apoi crenguța nobilă o facemŭ icŭ frumosŭ, capĕtulŭ deasupra alŭ icului ilŭ încrestămŭ și luămŭ din elŭ cu cuțitulŭ ca iculŭ sĕ aibă scaunŭ deasupra, sĕ rĕmână ca unŭ penicelŭ. Ciuntămŭ crenguța ca sĕ rĕmână numai cu 2—3 ochĭ și o punemŭ în crepătura pădurețului, astfelŭ, câtŭ sĕ se potrivéscă cója la cójă. Bine sĕ băgămŭ de sémă, ca cója mlădiței nobile sĕ nu cadă de pe partea mai grosuță a icului, că are sĕ se unéscă cu cója pădurețului. Ca sĕ putemŭ băga lesne crenguța nobilă, crepătura pădurețului o ținemŭ deschisă cu ajutorulŭ unui icŭ de lemnŭ uscatŭ, anume făcutŭ spre acelŭ scopŭ. In pomii mai subțirei punemŭ numai o crenguță nobilă, în cei mai grosuțĭ 2—4. Décă amŭ aședatŭ crengile nobile, legămŭ bine cu pânza cerată, orĭ muiemŭ alifia în degete, punemŭ de-asupra trunchiului și în jurulŭ ranei și legămŭ apoi cu cârpa ce o avemŭ de-a îndĕmână. Și altuitulŭ în crepătură e gata. Eu practisezŭ mai multŭ ĕstŭ soiu de altuire decâtŭ copulatulŭ, dér mai multŭ și decâtŭ în crepătură altuescŭ în cójă. Țĕranii, sașĭ și ungurĭ, practiséză tare altuirea în crepătură, dér la pomii mai groșĭ decâtŭ degetulŭ, celŭ mare, e adesea stricăciósă; la acești pomĭ e mai bună altuirea în cójă carea se póte face și la pomĭ ca mâna de groșĭ. E fórte ușoră: tăiemŭ pădurețulŭ cu firestreulŭ frumosŭ, ilŭ netedimŭ cu cuțitulŭ și apoi facemŭ crengile nobile, așa o tăiemŭ costișŭ mai întâiu, apoi în partea din susŭ a tăieturei facemŭ o crestătură curmedișă și din vêrfulŭ din josŭ a tăieturei tăiemŭ prin crenguță în susŭ până dămŭ cu cuțitulŭ în crestătură. In modulŭ acestŭ am făcutŭ unŭ icŭ, dér numai la o parte a crenguței nobile. O parte a icului este cu tótă cója pe ea, din marginile aceleia luămŭ cu cuțitulŭ atâta din cójă câtŭ e negru sub unghiă și cu unŭ icŭ de lemnŭ uscatŭ despoiemŭ cója pădurețului de cătră lemnŭ și în acelŭ locŭ punemŭ apoi crenguța nobilă, după ce amŭ ciontat'o

---

însĕ la Rîșcanu, care póte era încă prin apropierea casei sale, nu sciu de i-așŭ fi datŭ rĕspunsŭ colonelului și i-așŭ fi spusŭ cine-sŭ. Insĕ fălcile, capulŭ și fața întrégă îmĭ erau umflate și mĕ dureu atâtŭ de tare, încâtŭ nu putemŭ vorbi. Mi-se părŭ că colonelulŭ pricepŭ acésta și porunci sĕ mĕ ducă în casă și sĕ cheme unŭ medicŭ. . . . .

A treia-di mĕ puserĕ într'o căruță și mĕ duserĕ sub straja unui corporalŭ și unui soldatŭ la Iași, unde ajungêndŭ cătră diuă, mĕ'nchiserĕ „la grosŭ“.

Ce doprosurĭ luară aice cu mine, ca sĕ afle ce le trebuia despre „uneltirile rĕsvrătitóre“ ale lui Rîșcanu și cum fui eu tratatŭ acolo în închisóre, pentru-că mĕ dedui dreptŭ Rîșcanu și împușcai unŭ soldatŭ — caporalulŭ, asupra cărui descărcaiu pistolulŭ ,era numai rănitŭ și trăia—și prin aceea că ândumĕ dreptŭ Rîșcanu, zădărnicii prinderea lui, nu mai spunŭ, căcĭ a fostŭ timpŭ de două sĕptĕmânĭ vai și amarŭ! Dérŭ ca sĕ scurtezŭ povestirea mea, în sfârșitŭ, mĕsurĭ și chipurĭ din partea tatălui meu și a consulului francesŭ, mie amicŭ, mĕsurĭ dicŭ și chipurĭ potrivite și pe-atuncea și — efective, mĕ scăpară într'o nópte ploiósă și întunecósă din închisóre și la Galațĭ mĕ aștepta — Rîșcanu, cu care apoi plecai pe apă la Parisŭ.

FATA IOBAGIULUI.*)

(Urmare și fine din Nr. 75.)

Nemeșulŭ solgăbirĕu-Kalapacs Pista era fórte îndestulitŭ cu Florica și atâtŭ de dragulŭ ei, câtŭ și din împrejurarea, că socru-sĕu era iobagiu, se purta dela căsĕtoriă încóce mai omenesce cu bieții muncitorĭ. Nu-i vorbă, greu iĭ venea și totŭ îșĭ mai dedea în petecŭ câte-odată, pentru că năravulŭ din fire n'are lecuire.

Cu Florica în tóte cădea la învoială, numai în una nu și anume: Kalapacs Pista nu lăsa din gură pe „hiszem“, ér Florica nu lăsa pe „credŭ“; adecă nemeșulŭ lucra într'acolo, ca pe nesimțite din Florica sĕ facă Unguróică, ér Florica din contră, vĕdêndŭ cum stă tréba, lucra într'acolo, ca din Kalapacs Pista sĕ facă Românŭ, lucrurĭ dealtmintrelea cam nesocotite, dér nemeșulŭ purta vina, se vede tréba, că și p'atuncĭ erau Kulturegyleturĭ.

Cum va fi fostŭ, cum nu, destulŭ că Florica a câștigatŭ în cele din urmă, precum vețĭ vedé din cele ce urméză.

După unŭ anŭ de dile dela cununia Florica a născutŭ o fată voinică și frumosă. Bucuria părinților a fostŭ mare, dér n'a ținutŭ multă vreme, ci s'a schimbatŭ în cértă și sfadă. Florica stăruia sĕ fiă botezată fata după legea românéscă și sĕ 'i se dea nume românescŭ, ér Kalapacs Pista ținea una, că sĕ fiă botezată după legea calvină ca elŭ și sĕ o cheme Șarolta ca pe mumă-sa. Lucrulŭ a ajunsŭ pe la autoritățĭ și s'a terminatŭ dându-i-se Florichii dreptate. Pe fată a botezat'o preotulŭ românescŭ și a numit'o Veturia, pentru că așa 's'a nimeritŭ numirea în călindarulŭ celŭ vechiu. S'a împăcatŭ apoi Kalapacs Pista cu Florica, că n'avea ce face, și tóte au mersŭ bine până la o vreme.

Kalapacs, cum scițĭ, era și solgăbirĕu și uneorĭ lipsia câte mai multe dile de acasă, fiindŭ dusŭ în afacerĭ prin cerculŭ sĕu. Așa s'a întêmplatŭ odată, că a lipsitŭ vr'o optŭ dile de-acasă și o pricină de judecată a regulat'o în lipsă'i Florica.

Unŭ Ungurŭ se însoțise adecă cu unŭ Românŭ sĕ mérgă la móră sĕ macine. Ungurulŭ a datŭ carulŭ și a pusŭ o vacă la elŭ, ér Românulŭ o épă. Au pornitŭ la móră, luându'șĭ Ungurulŭ și pe nevastă-sa cu elŭ. Sosindŭ la móră, n'au pututŭ măcina în diua aceea, fiindŭcă era prinsă móra, și așa au fostŭ silițĭ sĕ rĕmână acolo peste nópte până a douadi. Ómenii obosițĭ fiindŭ durmiră în móră fără grije până diminéța, când se deșteptă mai întâiu nevasta Ungurului și eși afară la carŭ. Când étă că vede sub carŭ unŭ mândŭ, fatase épa. Repede alergă femeia la bărbatu-sĕu, ilŭ tredi și 'i spuse, că carulŭ lorŭ a fĕtatŭ unŭ mândŭ. Intr'aceea se tredi și Românulŭ și eșindŭ afară la carŭ, vĕdŭ mândulŭ și vrŭ sĕ se plece sĕ-lŭ scótă de sub carŭ. Dér Ungurulŭ cu nevastă-sa nu-lŭ lăsară, dicênd că mândulŭ l'a fĕtatŭ carulŭ lorŭ, că pentru acea se află mândulŭ sub carŭ, și decĭ mândulŭ e alŭ lorŭ. Din asta se născŭ pricină de judecată și plecară toțĭ trei la solgăbirĕulŭ sĕ le facă dreptate.

Kalapacs Pista nu era acasă și decĭ se apucă Florica sĕ le facă dreptate. După-ce le ascultă plângerea, hotărî sĕ se lase mândulŭ slobodŭ și décă se va duce sĕ sugă la carŭ, alŭ celui cu carulŭ sĕ fiă, ér de se va duce la épa sĕ sugă, atuncĭ alŭ celui cu épa sĕ fiă. Așa s'a și întêmplatŭ și celui cu épa i-se făcŭ dreptate. Hei, dér celălaltŭ și cu nevasta-sa nu se îndestuliră cu judecata asta, ci începură a se împotrivi și nu voiau sĕ lase mândulŭ. Florica trebui sĕ'i amenințe cu cele 25 în sunetulŭ legilorŭ de p'atuncĭ, și numai în urma acestei amenințărĭ deteră Românului mândulŭ.

N'au mai cutezatŭ ei sĕ dică nimicŭ, ci întrebară numai, că unde e „măria-sa“ solgăbirĕulŭ. Florica le arĕtă că e

*) Povestită de Ionŭ Băltagŭ, vêndĕtorŭ de făclii bisericescĭ.

scurtă de 2—3 ochĭ. In modulŭ acesta punemŭ la unŭ pădureţŭ 1, 2, 3, 4—6 mlădiţe nobile, după câtŭ e de grosŭ, dér după-ce se prindŭ tóte, lăsămŭ numai câte chipzuimŭ că suntŭ de lipsă. In cójă altuescŭ pomii marĭ, carĭ îi altuimŭ susŭ în crengĭ, şi pomĭ carĭ în mai multe rêndurĭ au fostŭ altuiţĭ fără succesŭ, până în urmă au îmbĕtrânitŭ şi s'au ingroşatŭ. — Bine sĕ băgămŭ însĕ de sémă, e de a se altui feliu în feliu, adecă: mĕrŭ în mĕrŭ, pĕrŭ în pĕrŭ ş. a. m. d. afară de casulŭ când voimŭ a avé pomĭ piticĭ, atuncĭ altuimŭ merii în merĭ gutui; perii în păducei (spinĭ), prunii în porumbei etc.

Celŭ mai frumosŭ şi mai nobilŭ modŭ de altuire însĕ este altuirea în mugurŭ, care se ractiséză numai véra în Iulie şi Augustŭ. Eu unulŭ, acestŭ modŭ îlŭ folosescŭ mai tare şi numai unde nu potŭ d. e. unde pădureţulŭ e prea grosŭ, orĭ unde trunchiulŭ nu este destulŭ de sănĕtosŭ, acolo folosescŭ alte soiurĭ de altuire. Crenga sĕlbaticului, în care voimŭ a altui în mugurŭ orĭ în ochiu, cum se mai dice, nu-i iertatŭ sĕ fie mai grósă decâtŭ degetulŭ, decĭ numai de 1=2 anĭ de bĕtrână. La acéstă altuire nu avemŭ lipsă de alifiă, nicĭ de legătóre, că tótă legătórea e unŭ firŭ de aţă orĭ o sfăşie de cânepă orĭ de teiu. Avemŭ însĕ lipsă de crenguţă de pe care sĕ luămŭ mugurii ce voimŭ a-i altui. Crenguţa o luămŭ de pe pomulŭ din care póme voimŭ a avé, şi trebue sĕ fie numai din acelŭ anŭ. De pe fie-care crenguţă luată în Iulie putemŭ lua 1—2 mugurĭ bunĭ şi luată în Augustŭ 2—3, aceia adecă carĭ nu suntŭ nicĭ prea josŭ nicĭ prea susŭ pe vêrfulŭ crenguţei, fără carĭ suntŭ cam la mijlocŭ. Mugurulŭ îlŭ luămŭ aşa: de asupra lui tăiemŭ cu cuţitulŭ o crestătură curmedişă în scórţă jurŭ împrejurŭ, după aceea tăiemŭ din crestătură prin cójă în josŭ de amêndouĕ laturile mugurelui ca tăietura sĕ se telnéscă cu unŭ degetŭ mai josŭ decâtŭ mugurulŭ. Dér tăietura o facemŭ până în lemnŭ. Acum apăsămŭ cu degetulŭ şi mişcămŭ cója către lemnŭ, ca sĕ se dubéscă. Luată cojiţa aceea cu mugurulŭ, sub care e ţinută o frunduţă, tăiemŭ frunduţa de jumĕtate, căutămŭ sĕ fi rĕmasŭ din lăuntrulŭ cójei, chiar sub mugurŭ, unŭ nodurelŭ micŭ ca gămălia unei bumbusce. De n'amŭ pututŭ lua cojiţa cu mugurele astfeliu, câtŭ sĕ fi rĕmasŭ gămălia aceea la basă, atuncĭ nu încercămŭ a altui cu acelŭ mugurŭ căcĭ nodurelulŭ acela este care dă viéţă mugurelui, elŭ se prinde sub cója pădureţului, prin elŭ suge nutremêntulŭ mugurulŭ nobilŭ din care o sĕ iésă crenga nobilă.

Decă însĕ amŭ isbutitŭ a lua mugurulŭ bine, atuncĭ în cója pădureţului facemŭ unde e mai luciu şi mai sănĕtosŭ, o tăietură ca de douĕ degete óblă în josŭ, şi sub ea alta orizontală, câtŭ amêndouĕ tăieturile sĕ ne dee figura ⊥ a unui „T“ tipăritŭ, întorsŭ cu capulŭ în josŭ, marginile cójei de lângă tăietură le dubimŭ (desfacemŭ) de către lemnŭ şi între ele aşedămŭ mugurele nobilŭ frumosŭ, apoi legămŭ din josŭ şi din susŭ de mugure cu unŭ firŭ, cu deosebire de lână, ér sĕlbaticulŭ, dinsusŭ de altuire, îlŭ tăiemŭ. Preste douĕ sĕptĕmânĭ frunduţa, ce se ţinea de mugurulŭ nobilŭ, gălbinesce şi cade, atuncĭ e semnŭ că mugurele e prinsŭ şi începe a cresce din elŭ o crenguţă, care va fi nobilă ca şi pomulŭ din care amŭ luat'o; de se întêmplă că frundŭţa nu se gălbinesce sĕ pice, ci se uscă şi se ţine ţepĕnŭ de loculŭ ei, atuncĭ e semnŭ că mugurele nu prinde; decĭ totŭ în acelŭ pomŭ, în aceea crengă, altuimŭ a doua óră altŭ mugurŭ dinjosŭ de celŭ dintâiu. Sciutŭ lucru sĕ fiă însĕ, că numai în crengĭ de unŭ anŭ, multŭ de doi anĭ, altuimŭ în mugurŭ, adecă oculămŭ, ér nu în crengĭ mai bĕtrâne.

Decă crenga oculată nu vomŭ ciunta-o din-susŭ de mugurulŭ oculatŭ, atuncĭ şi de se prinde mugurulŭ nobilŭ, nu dă din elŭ o crenguţă, ci dórme până în primăvéra următóre, atuncĭ apoi neapĕratŭ trebue sĕ tăiemŭ pădureţulŭ dinsusŭ de mugurulŭ oculatŭ. — Se oculéză merii, perii, cereşii şi vişinii. —

(Va urma.)

Din traista cu minciunile.

Amŭ scăpatŭ numai cu atâta.

O cétă de cioroi mergea odată pe unŭ drumŭ. Pe la mijloculŭ drumului ei dau de o secere, pe care trebue, că o perduse vre-unŭ Românŭ cine-va, căcĭ Ţiganii până atuncĭ nu mai vĕduseră secerĭ.

„Ce sĕ fiă încârligata asta, dado?“ întrebară Ţiganii pe celŭ mai bĕtrânŭ dintre ei, care era vaivoda lorŭ.

Dada se apropiă de secere, se uite la ea pe-o parte, se uită pe alta, şi dintr'odată face câţĭva paşĭ îndĕrĕtŭ, înspăimêntatŭ.

„Indĕrĕtŭ, îndĕrĕtŭ, danceilorŭ, că asta-i mórtea!... Nu vedeţĭ voi, ce dinţĭ are?“

Ţiganii se dau cu toţii câţĭ-va paşĭ îndĕrĕtŭ şi apoi ţinŭ statŭ, cum sĕ trécă peste mórte fără primejdiă. In sfêrşitŭ la sfatulŭ dadei ei hotărăscŭ sĕ se repédă sdravĕnŭ mai de departe şi sĕ încerce a sări peste mórte. Indată unŭ cioroiu mai tênĕrŭ îşĭ şi face vêntŭ şi hopŭ!.... Din întêmplare însĕ elŭ nu sare dincolo de secere, ci tocmai pe mânerulŭ ei. Secerea se învêrtesce, sare în susŭ şi cade tocmai pe umerii Ţiganului.

„Nu lăsaţĭ mĕi, că-lŭ duce!“ strigă vaivoda înfioratŭ păn' la rĕrunchĭ.

Atuncĭ unŭ Faraonŭ mai cu inimă se repede, apucă secerea de mânerŭ şi când trage odată cu tótă puterea, îi şi taiă gâtulŭ celui cu mórtea pe umere.

„Unu s'a dusŭ!“ strigară Ţiganii plinĭ de spaimă, şi tunde-o pe drumŭ înainte, de gândeai, că nicĭ o fărîmă de sufletŭ nu mai rĕmâne în ei.

In sfêrşitŭ se oprescŭ, şi vĕdêndŭ, că mórtea nu vine după ei, se mai liniştescŭ.

„Bine c'amŭ scăpatŭ numai cu-atâta!“ grăi dada, abia rĕsuflândŭ şi ştergêndu-şĭ sudórea de pe faţă cu mâneca cămeşii.

Sĕ sciu, că-mĭ piere totŭ nemulŭ!

Odată mergeau doi-spre-dece grangorĭ pe lângă o apă. La ţĕrmure ei vĕdură o salcie, ale cărei crengĭ pletóse atêrnau în josŭ.

„Sĕraca setósă, cum ar be apă, şi nu póte!“ dise cu milă unulŭ dintre ei.

Ţiganii se sfătuiră, cum sĕ-i ajute bietei sălcii sĕ-şĭ stêmpere setea. In sfêrşitŭ hotărîră sĕ se suie cu toţii în vêrfulŭ ei, sĕ se apuce de crengĭ şi s'o plece, până ce va ajunge la apă.

Cum hotărîră aşa şi făcură.

Ei se urcară cu toţii în salciă, se apucară de ramurile ei, şi trage, băiete, în josŭ, ca sĕ pótă be salcia apă. Trăgêndŭ ei cu tótă puterea, salcia se rupse şi Ţiganii hâldâbâc! cu toţii în apă. Apa era cam mare, şi aşa numai după multă zólă şi svêrgólă putură sĕ ésă bieţii Ţiganĭ la uscatŭ.

Der acum altŭ nĕcazŭ!... Ei începură a se numĕra şi vĕdură, că la numĕratŭ esŭ numai un-spre-dece, deşi sciau bine, că la plecare erau doi-spre-dece. Pricina era, că acela, care numĕra, pe elŭ nu se socotea, şi aşa orĭ cum suciau şi orĭcum învêrteau, nu eşiau mai multĭ de unspredece. In sfârşitŭ începură a se certa, băgându-şĭ unulŭ altuia vină, că i-a îndemnatŭ sĕ adape salcia şi a făcut, sĕ se prăpădéscă unulŭ dintre ei.

Pe când se certau ei aşa, étă că vine unŭ pĕcurarŭ şi-i întrébă, că ce au păţitŭ. Ţiganii îi istorisescŭ tótă întêmplarea cu salcia, şi-i spunŭ, că unulŭ dintre dênşii trebue că s'a înecatŭ, de óre-ce la plecare erau doi-spre-dece şi acum suntŭ numai un-spre-dece. Pĕcurarulŭ înţelese îndată, ce-i cale pe vale, şi voindŭ sĕ le arete, că nu s'a prăpăditŭ nicĭ unulŭ dintre ei, le dise: „Haideţĭ la mine, sĕ vĕ dau prin strungă şi sĕ vĕ numĕrŭ bine, căcĭ atuncĭ póte sĕ iasă şi celŭ perdutŭ!“

Ţiganii se învoiră, şi pĕcurarulŭ, luândŭ o bâtă sdravĕnă, se puse la strungă şi le dise cioroilorŭ sĕ trécă pe rêndŭ unulŭ după altulŭ. Ţiganii făcură întocmai, după cum le spuse pĕcurarulŭ, şi care cum trecea prin strungă, căpeta câte una peste spate, de se'ndoia. In sfêrşitŭ trecură cu toţii şi vĕdură, că suntŭ totŭ doi-spre-dece şi nu s'a perdutŭ nicĭ unulŭ. Sĕracii Ţiganĭ se suceau de spate în tóte părţile, aşa-i ciomăgise de bine hoţulŭ de pĕcurarŭ.

„Sĕ sciu, că'mĭ piere totŭ neamulŭ, şi nu mĕ mai lasŭ sĕ mĕ numere la strungă“! dise unulŭ dintre ei, pe care se vede că 'lŭ atinsese ceva mai binişorŭ.

Sandu.

MULTE ŞI DE TOATE.

Ouĕle roşii.

Ouĕle roşii stau într'o legătură atâtŭ de strînsă de sĕrbătorile Paşcilorŭ, şi din contră, sĕrbătorile Paşcilorŭ stau într'o legătură atâtŭ de strînsă cu ouĕle roşii, încâtŭ unele fără altele mai nicĭ nu se potŭ închipui. Nimenea nu privesce la unŭ ou roşu fără a nu-şĭ aduce aminte de Paşcĭ, şi nimenea nu-şĭ aduce aminte de Paşcĭ fără a nu se cugeta la ouĕ roşii. Se pare, că totŭ farmeculŭ veseliei acestorŭ sfinte sĕrbătorĭ constă în ouĕle roşii, căcĭ o familiă, pe a căreia masă nu se află ouĕ roşii la aceste dile marĭ, prea arare-orĭ póte sĕ dică, că a avutŭ Paşcĭ fericite. Decă aşa stă treba, de sigurŭ pe fiă-care îlŭ va interesa sĕ scie, de când creştinii s'au îndatinatŭ de a roşi ouĕ la Paşcĭ? — Etă cum descopere istoria originea acestui vechiu obiceiu:

In timpii cei mai vechĭ tóte popórele lumei şi mai vêrtosŭ popórele Asiei şi Europei celebrau sĕrbătórea Anului nou în echinocţiulŭ de primăvéră va sĕ dică cam pe timpulŭ când noi sĕrbămŭ astădĭ sĕrbătorile Paşcilorŭ. Apoi obiceiulŭ de a-'şĭ gratula ómenii la Anulŭ nou şi de a-şĭ trimite unulŭ altuia darurĭ în semnŭ de iubire şi prieteniă, este totŭ atâtŭ de vechiu, ca şi sĕrbătórea Anului nou.

Istoria ne spune, că încă la acele popórĕ vechĭ, cărĭ îşĭ serbau Anulŭ nou în echinocţiulŭ de primă-véră, esista obiceiulŭ de a'şĭ trimite unulŭ altuia în sĕmnŭ de iubire împrumutată ouă văpsite în deosebite colorĭ. Colórea cea mai plăcută însĕ aprópe la tóte popórele este şi a fostŭ totdeuna colórea roşiă. De aicĭ vine, că şi ouăle, pe carĭ le presentau ca darŭ de Anulŭ nou, le colorau mai vîrtosŭ roşu. Aşa au rĕmasŭ ca darŭ de Anulŭ nou ouăle roşii.

Mai târdiu însĕ mutându-se sĕrbătórea Anului nou la solstiţiulŭ de iernă, astronomii şĭ-au uitatŭ, precum se vede, ca de-odată cu mutarea Anului nou în solstiţiulŭ de iernă sĕ mute şi ouăle roşii. Astfeliu déră obiceiulŭ de a se împărţi ouă roşii a rĕmasŭ a se face totŭ cam pe timpulŭ, în care odinióră se serba Anulŭ nou şi în care astădĭ se serbéză Paşcile.

Incă şi astădĭ se află unele locurĭ, în carĭ împărţirea de ouă roşii nu se obicĭnuesce primă-véra pe la Paşcĭ, ci iérna pe la Anulŭ nou.

Aşa de esemplu în unele părţĭ ale Rusiei şi mai cu sémă în Moscva şi astădĭ se obicĭnuesce a se împărţi ouă roşii la Anulŭ nou şi încă nu arare-orĭ scriindu-se pe ele: „Christosŭ a înviatŭ!“ ceea ce însĕ nicĭdecum nu e la loculŭ sĕu.

Asemenea la popórele din sudulŭ Americei ne spunŭ călĕtorii, că şi astădĭ este obiceiulŭ de a umplé pe la anulŭ nou găocea sĕu scórţa ouălorŭ roşii cu feliurite uleiurĭ frumosŭ mirositóre, pe carĭ şi-le aruncă apoi unii altora prin ferestri în case.

Câtŭ pentru Romanii vechĭ de asemenea scimŭ, că ei, mai vîrtosŭ însĕ tinerii, la sĕrbătórea deului Ianus, dela care îşĭ are numele luna Ianuarie, îşĭ trimiteau ca darŭ de Anulŭ nou ouă roşii, ér Persii, carĭ şi astădĭ îşĭ serbéză Anulŭ nou la solstiţiulŭ solarŭ, încă nicĭ

---

pe delulŭ din apropiere, prinde pescĭ.

Tocmai scobora Kalapacs Pista de pe delŭ şi venea către casă. Ungurulŭ şi nevastă-sa îi eşiră înainte şi până a nu se plânge asupra Florichii, îlŭ întêmpinară întrebându-lŭ, déca a prinsŭ multĭ pescĭ pe vêrfulŭ délului. Kalapacs se năcăji focŭ credêndŭ că'şĭ rîdŭ de elŭ şi porunci pandurului sĕ le mĕsóre câte 25. Atuncĭ bărbatulŭ şi femeea începură a se văeta şi'i spuseră „măriei sale“, solgăbirĕului, că „măria-sa“ solgăbirĕiţa li-a spusŭ că elŭ e dusŭ după pescĭ, şi i-a istorisitŭ şi judecata ce le-a făcut'o ea.

Kalapacs Pista se făcu focŭ, cei doi îşĭ luară pedépsa, dér şi traiulŭ dintre Kalapacs şi Florica se strică, pentru-că dicea elŭ, că nu celŭ cu épa, ci celŭ cu carulŭ avea dreptate.

Solgăbirĕulŭ-nemeşŭ nu putu sĕ uite, că Florica făcu dreptate Românului, care o avea, şi îi spuse, că în 24 de óre sĕ plece dela elŭ, dându-i voiă sĕ-şĭ ia şi sĕ ducă cu dênsa ce va vrea şi ce-i va fi mai dragŭ.

Florica nicĭ că se turbură, îşĭ cunoscea ea bine omulŭ. Se progăti de drumŭ şi după ce tóte fură rênduite, Florica pregăti şi o cină bună, scóse vinŭ de celŭ mai bunŭ din pimniţă, invită la masă pe nemeşii şi preoţii de prin prejurŭ şi după ce se ospĕtară bine, Florica le istorisi cum stă lucrulŭ şi în faţa tuturorŭ declară, că bucurosŭ se duce, numai sĕ-şĭ ţiă Kalapacs cuvêntulŭ, adecă sĕ o lase sĕ ducă cu ea ce va vré şi ce are mai dragŭ.

Chipŭ sĕ-i împăciuiéscă n'a fostŭ, cu tóte silinţele ce şĭ-au datŭ nemeşii şi preoţii. S'au dusŭ toţĭ pe la ale lorŭ, ér Kalapacs a rĕmasŭ pipândŭ şi Florica gătindu-se de ducă.

Sunase miedulŭ nopţii şi lui Kalapacs nu-i mai venea somnulŭ. Florica aduse încă o cană de vinŭ, ca sĕ mai închine pentru cea din urmă dată cu bărbatu-sĕu. In vinŭ turnă nisce prafurĭ ce mediculŭ prescrisese lui Kalapacs când fusese bolnavŭ, ca sĕ pótă durmi.

Nemeşulŭ bĕu până ce adurmi ca unŭ sacŭ cu pipa lângă elŭ. Iute porunci Florica sĕ înhame patru cai la o trăsură, doi iobagĭ duseră pe Kalapacs pe susŭ în trăsură, s'a suitŭ şi ea cu fetiţa, şi plecă la drumŭ, după ce dete aspre poruncĭ servitorilorŭ sĕ îngrijéscă de curte ca de ochii lorŭ din capŭ.

Târdiu în timpulŭ dilei se tredi Kalapacs din somnŭ şi rĕmase încremenitŭ când se vĕdu în trăsură cu Florica, şi cum era şi zăpăcitŭ de bĕutură şi de somnŭ, nu scia sĕ se orienteze în ce parte a ţĕrii se află. Ii ceru Florichii lămurirĭ, dér ea îi rĕspunse scurtŭ sĕ tacă, pentru-că ea şĭ-a luatŭ de acasă ce a vrutŭ şi ce i-a plăcutŭ, după cum li-a fostŭ învoiala.

— „Si acum, dise ea, mergemŭ sĕ trăimŭ în altă parte, unde nu mai avemŭ atâtea neplăcerĭ“.

Kalapacs Pista începu a se văeta, că ce se va alege de moşiile lui, decă nu va îngriji elŭ de ele, şi rugă pe Florica în totŭ chipulŭ sĕ se'ntórcă îndĕrĕtŭ cu elŭ, că se va purta frumosŭ cu ea şi va face totŭ ce va dice ea.

In fine Florica dise visitiului sĕ opréscă caii şi intră în tocmélă cu bărbatu-sĕu:

— „Ne întórcemŭ, decă 'mĭ vei împlini o condiţiune ce ţĭ-o punŭ: sĕ te laşĭ de numele Kalapacs Pista şi de legea ta, şi botezându-te în legea mea românéscă sĕ te numescĭ *Stefanŭ Ciocanŭ.*

Kalapacs Pista n'avu încătrău şi făgădui cu mânile ridicate către cerŭ, că aşa va face.

Florica porunci visitiului de întórse trăsura şi în cel mai apropiatŭ satŭ puse pe preotulŭ celŭ românescŭ de boteză pe Kalapacs Pista în legea românéscă, care luă numele de: *Stefanŭ Ciocanŭ nobilŭ de Bate-o-Dómne.*

S'au întorsŭ acasă şi au trăitŭ bine multĭ anĭ, aşa că familia *Ciocanilorŭ* s'a îmulţitŭ atâtŭ de tare, încâtŭ sĕ sciţĭ că câţĭ *Ciocanĭ* se află adĭ în lume, toţĭ se tragŭ din familia lui *Kalapacs Pista nemes de Verö-meg-az-Isten.*

până în timpulŭ de față n'au părĕsitŭ obiceiulŭ de a-șĭ trimite în acéstă di între alte darurĭ și ouă văpsite în deosebite colori, dér mai vîrtosŭ roșu.

Așa dér, ce-i ce iubescŭ obiceiulŭ din vorbă, sĕ nu uite, că Pascile au moștenitŭ ouĕle roșii dela Anulŭ nou.

Câtŭ de greu se fiă unŭ omŭ?

Celebrulŭ antropologŭ francesŭ, Dr. Broca, e autorulŭ și editorulŭ unei scrierĭ despre mărimea și greutatea ce sĕ o aibă omulŭ. După vederile sale trebue sĕ aibă atâția kilogramĭ în greutate, câțĭ centimetri mĕsóră în înălțime abstrăgêndŭ unŭ metru. Unŭ omŭ așadéră, care e înaltŭ de 1 metru 83 cm., trebue sĕ cumpănéscă 83 klgr.

Turnulŭ Eiffel ca parafulgerŭ.

Dupăce scimŭ, că fulgerele și trăsnetele de regulă se slobodŭ asupra celorŭ mai înalte obiecte, mulțĭ vorŭ crede, póte, că turnulŭ Eiffel, care se ridică la o înălțime atâtŭ de mare peste tóte celelalte clădirĭ ale Parisului. trebue sĕ scutéscă contra fulgerului întregŭ Parisulŭ. Acésta însĕ nu este așa. Ce-i dreptŭ, turnulŭ Eiffel va figura ca unŭ grandiosŭ parafulgerŭ, dér cerculŭ de influență alŭ acestui parafulgerŭ este atâtŭ de îngustŭ, încâtŭ la depărtare de o sută de pașĭ de acestŭ turnŭ-parafulgerŭ póte se tresnéscă. Séra și nóptea, în timpŭ de tempestate, turnulŭ va oferi o priveliște deosebitŭ frumósă; tótă partea lui de-asupra va împrăștia lumina fulgerătóre, întocmai ca vêrfulŭ parafulgerulŭ, așa că întregŭ turnulŭ va străluci în lumină fulgerătóre. Înfățișarea acésta a turnului Eiffel va fi tocmai așa, ca și foculŭ Sfântului Ilie alŭ navigatorilorŭ, care asemenea se produce prin aceea, că lumina fulgerătóre se revarsă asupra vêrfului catargurilorŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ $4^0/_0$	102.50
Renta de hârtiă $5^0/_0$	95.90
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare	144 30
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	99.60
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	114.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale transilvane	105.—
Renta de hârtiă austriacă	85.10
Renta de argintŭ austriacă	85.70
Renta de aurŭ austriacă	110.95
Losurĭ din 1860	144.25
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.—
Acțiunile băncei austro-ungare	903.—
Acțiunile băncei de creditu ungar.	304.50
Acțiunile băncei de creditu austr.	297.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	$9.51^1/_2$
Mărcĭ 100 imp. germane	58.75
Londra 10 Livressterlinge	120.30

Bursa din Bucurescĭ din 11 Aprilie.

Valorĭ	$^0/_0$	se cump.
Rentă română perpetuă 1875	$5^0/_0$	$95.^3/_4$
Renta română amortisabilă	$5^0/_0$	$95.^5/_8$
dtto	$4^0/_0$	$83.^1/_2$
Renta rom (rurale convertite)	$6^0/_0$	101.50
Oblig. de statŭ C. F. Române	$6^0/_0$	—.—
idem idem	$5^0/_0$	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	$8^0/_0$	—.—
Imprumutulu Oraș Bucurescĭ	$5^0/_0$	88.—
idem idem din 1884	$5^0/_0$	—.—
Impr. or B cu prime Loz. fr. 20	—	57.—
Credit fonciaru ruralu	$7^0/_0$	$104.^1/_2$
idem idem	$5^0/_0$	97.—
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	$7^0/_0$	$104.^1/_4$
idem idem	$6^0/_0$	102.—
idem idem	$5^0/_0$	$94.^1/_2$
Credit Fonc. Urban din Iașĭ.	$5^0/_0$	82 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	245.—
	V. N.	
Banca Nation. ult. div. 78.15	500	943.—
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	276.—
Naționala de asig. ult div. 18 lei	200	256.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10	500	144.—
Soc. Rom. de Constr ult. div.	250	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—.—
Nation. de Asig. ult. div. 128.35	—	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—.—
Agio în Bursă	—	0.20
Rubla de hârtie	—	2.70
Banca Națion. a României		
Scompt.	$6^0/_0$	—.—
Avansurĭ pe efecte	$7^0/_0$	—.—
Avansurĭ pe Lingourĭ	$7^0/_0$	—.—

Editoru și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

APRILIE	are 30 dile.		Prierŭ.	
1889 Dilele sĕptĕm.	Călendarul Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	apune
Dum.	9 (†) Sfintele Paștĭ	21 (†) D. Paștĭ	5. 6	6. 54
Lunĭ	10 (†) S. M. Tert. și P.	22 (†) L. Paștĭ	5. 4	6. 56
Marțĭ	11 (†) M. Antipa E. P.	23 Adalbert	5. 3	6. 57
Mercurĭ	12 C. Vasilie, Ep. Pariei	24 George	5. 2	6. 58
Joi	13 S. Muc. Artemon	25 Marco Ev.	4. 59	7. 2
Vinerĭ	14 Cuv. P. Martin	26 Cletus Pr.	4. 57	7. 3
Sâmb.	15 Apost. Aristarch	27 Peregrin	4. 55	7. 5

Tergulŭ de rîmătorĭ dela Severinŭ.

Situațiunea acestui tergŭ la 16/28 Martie 1889 este următórea:

Rîmătorii intrațĭ în tergŭ dela 1 Aprilie 1888 până la 16/28 Martie 1889: 16,183. Din aceștia 2556 s'au vêndutŭ în interiorulŭ țĕrei; 11.606 s'au exportatŭ pentru Austro-Ungaria; 71 au fostŭ ucișĭ și 1.950 au mai rĕmasŭ în selașe.

Prețurile cu care s'au vêndutŭ rîmătorii în cursulŭ sĕptemânei au variatŭ între 80 și 85 banĭ kilogramulŭ. Sănĕtatea vitelorŭ este escelentă.

Tergulu de rîmători din Steinbruch. La 15 Apr. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 145.501 capete. la 16 Apr. au întratŭ 2391 capete și au eșitŭ 1433, remânendŭ la 16 Apr. unŭ numĕrŭ de 146.459 capete. — Se noteză: marfă *ungurescă* veche, grea dela 54 până la 55 cr.— marfă *ungurescă* tineră grea dela $56^1/_2$ cr. până la $57^1/_2$ cr., *de mijlocŭ* dela 55 cr. până la 56 cr. —*ușoră* dela 53 cr. până la 54 cr. —*marfă țĕrănéscă* grea dela— —până la —— cr. — *de mijlocu* dela 53 până la 54 cr. — *ușoră* dela 51 cr. până la 53 cr. — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito ușoră dela — cr până la — cr. transio dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr. *Marfă sèrbéscă* grea dela 53—54 cr. transito mijlociă grea dela 52—53 cr. transito ușoră dela 50—51 cr.— Porcĭ îngrășațĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrășațĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrășațĭ cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântărițĭ la gară cu $4^1/_2$.

Trागerĭ la sorțĭ.

Losurĭ fonc. $3^0/_0$ ale iustit. de c reditŭ fonciarŭ austr. s'au sortatŭ la 15 crt. seriile: 644, 1354, 2712, 3856. Cu amortisare seriele 870, 949, 1960, 2486, 2829, 3107.

Imprumutŭ ung. cu premii s'au sortatŭ seriile: 72, 383, 396, 398, 905, 940, 955, 1165, 1573, 1802, 1956, 2063, 2233, 2466, 2600, 3492, 3622, 3682, 3698, 3891 4027, 4398, 4402, 4741, 4803, 5036, 5088, 5247, 5355, 5504, 5514, 5756.

Cursulŭ losurilorŭ private din 18 Aprilie.

	cump.	vinde
Basilica	9 50	9.70
Creditu	192.—	192.50
Clary 40 fl. m. c.	63.50	64.—
Navig. pe Dunăre	140.—	142.
Insbruck	28.25	29.25
Keglevich	—.—	39.—
Krakau	26.75	27.25
Laibach	26.50	27.—
Buda	63.50	64.—
Pallffy	62.25	63.—
Crucea rosie austr.	21.50	21.80
dto ung.	13.20	13.60
dto ital.	17.50	17.75
Rudolf	21.—	22.—
Salm	65.—	65.50
Salzburg	29.—	29.50
St. Genois	65.—	60.—
Stanislau	—.—	40.—
Trieitine $4^1/_2{}^0/_0$ 100 m. c.	—.—	159.—
dto $4^0/_0$ 50	77.—	79.—
Waldstein	45.50	46.—
Windischgrätz	58.—	59.—
Sèrbescĭ $3^0/_0$	35.80	36.30
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. $4^0/_0$	114.—	114 25

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 10 Apri. 1889.

Sĕmințe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	până
Grâu Bănățenescŭ	—	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	79	7 25	7 30
Grâu de Pesta	79	7 20	7 25
Grâu de Alba-regală	79	7 25	7.25
Grâu de Bácska	79	7.25	7.30
Grâu ung. de nordŭ	79	7.10	7.25

Sĕmințe vechĭ orĭ neuĕ	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară	—	70—72	5 90	6 10
Orzŭ	Nutrețŭ	60.62	5.90	6 30
"	de vinars	62.64	6 50	7 10
"	de bere	64.66	7.35	8 50
Ovĕsŭ	—	39.41	5.35	5.80
Cucuruzŭ	bănăț.	75	4.50	4.65
"	alt soiu	73	4.70	4 75
"	"	—	—.—	—.—
Hirișcă	"	—	5 40	5.75

Producte div. (Prețulŭ pe 100 chilograme)	Soiulŭ	Cursulŭ dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	56.—	66.—
—	francesă	—.—	—.—
—			
"	roșiă	44.—	52.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	37.—	37.25
Oleu de in		6.50	6.60
Uns. de porc	dela Pesta	64.50	65.—
"	dela țéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	52.—	53.—
"	afumată	59 50	60 50
Sĕu		30 —	31.
Prune	din Bosnia în buțĭ	—.—	—.—
"	din Serbia în sacĭ	—.—	—.—
Lictarŭ	slavonŭ nou		
"	bănățenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	ungurescĭ		
"	sèrbescĭ		
Miere	brută		
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	118.	120
Spirtŭ	brutŭ	14.50	14.75
"	Drojdiuțe spirtde	18 —	18.50

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 16 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.48
Argintŭ românescŭ	"	9.40	"	9.42
Napoleon-d'orĭ	"	9.51	"	9.53
Lire turcescĭ	"	10.80	"	10.86
Imperialĭ	"	9.80	"	9.86
Galbinĭ	"	5.60	"	5.63
Scris. fonc. „Albina" $6^0/_0$	"	101.—	"	—.—
" " $5^0/_0$	"	98.50	"	99.—
Ruble rusescĭ	"	127.—	"	128.—
Discontulŭ		$6^1/_2$—$8^0/_0$ pe anŭ.		

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.